

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v Bratislava
cis. 25448/III. a 1925

H I R D E T É S E K :

□ centiméterenként — filler.
Nyitléri közlemények garmond
soronként — filler.
Gyakori hirdető- és a velünk
összeköttetésben levő hird. íródnk
árendjében részesülnek.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK :
Egy évre — — 50 K. — f.
Hat óra — — 25 K. — f.
Három óra — 13 K. — f.
Egyes számok ára 1 korona.
Magyarországra 63 K. — f.
Egyébb külföldre 75 K. — f.
TELEFON : 98.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
Alapította : **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.
Szerkesztésért felelős : **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
címeket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
A lap kiadója : **NYITRAI ÉS TÁRSA.**

Honnan és miből?

A minisztertanács elfogadta az 1933. évi pénzügyi törvényt és a horribilis deficitet nem látja más-ként tehetősekné, mint ha újabb vám-, illeték- és adóemelésekkel operál. A pénzügyminiszter szerint az újabb »bevételei« források január 1-ei hatállyal a következők: vám- emelés 100 millió, benzinadó eme- lése 40 m. A behozatali jegyek illetékének emelése 4 m, egyenes adóknál bírságok 80 m, illetékek emelése 50 m, a motoros járművek adójának emelése 60 m, bányaille- tékek emelése 3 m, villanykörték adója 10 m, a boradó emelése 20 m, husadóé 60 m, söradóé 40 m, for- galmi adó »rendezése« 70 m, a szesz és benzin keverésének újabb adója 50 m, a szabadalmi illetékek emelése 3 m, az építkezési hozzá- járulás visszafizetése 15 m, inség- illeték 90 m, az áll. földhivatal tör- lesztése 50 m, szociális biztosítási kölcsön 60, m és hadmentességi adó 20 m. Még ezeken a bevételeken felül is marad 65 millió korona de- ficit, melyet a pénzügyminiszter ugy- akar behozni, hogy az öreg nyug- díjasok negyedik csoportjának fel- emelt nyugdíját január 1-ével még nem fizetetti ki, hanem ennek érvé- nyét későbbre halasztja. A költség- vetés egyébként 8 milliárd, 693 millió 71 ezer 38 K-t fog kitenni.

Az új adóemelések ellen legelső- nek az autósok indultak meg s igazán különös tüntetés szemtanuja volt Léva város lakossága a nap-okban, amidőn az összes autótul- tulajdonosok kiküldték autóikat tü- nető felvonásra az utcára, ahol a túlköbgyással szimbolizálták a mun- ka és kenyér utáni vágyat és az ahoz való jogot, egyszóval az élet jogát követelték ők is. Vajjon ki gondolta volna valaha, hogy eljön az idő, amidőn a fényes karosszé- riájú autó, amely oly büszkén su- hant el mellettünk, hatalmas kolone- ban tüntetésre sorakozik fel az utcán, mert az adóemelés lehetel- lenné teszi az autóhasználatot. Ugyanis ma már az autó nem luxus a dugszadagok számára, ha- nem a gazdasági élet egyik leg- nélkülözhetetlenebb eszköze. Nem lehetetlen, hogy az állam a vasut- nak a rossz tarifapolitika követke- tésében beállott krízises üzletmenetét, a személy és teherautók konkuren- ciáját az autók súlyos megadóztá- tásával akarja kiegyensúlyozni. Ter- mézetesen ez a vágás a gazdasági

életet, a nagy közönséget is mé- lyen érinti, mert a taxi díját emeli, nem is beszélve arról, hogy az autógyártó üzemek redukálni lesz- nek kénytelenek termelésüket, így a munkanélküliség is emelkedni fog.

Mit mondunk a husadó emelé- séről? A szegény embereknek már ma is alig jut ünnepnapon egy kis husra, még ennek az árát is drá- gitálni fogják. Az ipar és kereske- delem a legnagyobb mértékben pang és itt van a forgalmi adó felemelése. Pár év előtt csodálkozva néztük, hogy mi mindenre telik a köztársaságban, s ma ijedt meg- döbbenéssel mered szemünk ezek- re az új óriási számokra, azzal a riadt kérdéssel, hogy honnan és miből fogjuk mindezt birni? Az új adóemelések a szegénységet még jobban kimélyítik és életnivónkat leszorítják. Ezentul már csak az adókra dolgozhatunk, kenyérre, husra, ruhára még a mainál is ke- vesebb fog jutni. Tudni kell, hogy az eddigi adóhátrálékok meghalad- ják a nyolc milliárd koronát, talán bizony azért, mert nem akarnak fizetni az emberek? Elvértve bizo- nyára ilyenek is akadnak, a leg- nagyobb részük azonban nem ké- pes fizetni, mert hogyha tudnának fizetni, akkor bizonyára nem len- nének szemtanui értékek árverési elkötyavetyelésének.

A legmegdöbbentőbb azonban az, hogy a kormány már előre nyolcvan millió korona bírságot ve- tett ki a köztársaság adózáira az adóbevallás körül elkövetendő sza- bálytalanságokért. Ezt a remény- belü összeget állította be a költség- vetésbe, úgy gondolván, hogyha az adó nem folyik be, a büntetés bi- zatosan be fog folyni, mert a bír- ság pénzekért börtön jár, márpedig így tervezik, az emberek inkább fognak fizetni, mintsem beüljenek a börtönbe. Így haladunk tehát az adópolitika »konszolidációja« felé?

Helyi viszonylatban még külön- bajok is vannak. A városi közgyü- lés mély megdöbbenéssel értesült, hogy most karácsony előtt az ár- verések egész tömegét rendelték el Léván.

Három millióval csökkent Léva 1933. évi költségvetése.

A számvevői hivatal elkészítette Léva város 1933. évi költségvetési előirányzatát, amit a pénzügyi bizottság és a tanács már le is tárgyalt. A költségvetés rendes szük- ségleti része három millió koronával csök- kent a múlt évvel szemben. A rendes költ- ségvétési rész szükséglete az 1932. évben

kilenc millió volt, míg a jövő évben csak hat millió lesz. Hogyha a tisztviselők fizetésleszá- lítása törvényerőre emelkedik, a költségvetés még ezzel is csökkenni fog. A költségvetés a karácsonyi ünnepek után terjesztik a köz- gyűlés elé tárgyalásra. A költségvetést főbb vonásaiban itt ismertetjük:

Rendes szükségleti rész

1. Központi igazgatás:	942.142 Ké
2. Községi vagyon:	702.537 Ké
3. Pótadók és adók:	18.589 Ké
4. Közbiztonság:	476.747 Ké
5. Építkezési szolgálat:	524.100 Ké
6. Népjólét:	482.400 Ké
7. Egészségügy:	618.127 Ké
8. Földm. és közgazdaság:	54.874 Ké
9. Iskolauigy:	456.942 Ké
10. Vállalatok (villanytelep):	1.088.171 Ké
11. Állami részesedés:	— Ké
12. Adósságok:	735.789 Ké
Összes szükséglet:	6.100.058 Ké
(Az 1932. évben: 9.224.720 Ké.)	

A rendes szükséglet fedezete:

1. Központi igazgatás	— Ké
2. Községi vagyon:	93.338 Ké
3. Pótadók és adók:	295.600 Ké
4. Közbiztonság:	302.895 Ké
5. Építkezési szolgálat:	1.320 Ké
6. Népjólét:	42.368 Ké
7. Egészségügy:	368.817 Ké
8. Földm. és közgazdaság:	60.074 Ké
9. Iskolauigy:	3.746 Ké
10. Vállalatok:	1.133.171 Ké
11. Állami részesedés:	160.330 Ké
12. Adósságok:	735.789 Ké
Összes fedezet:	4.053.013 Ké

A költségvetés rendes részének hiánya: 2.047.045 Ké.

A költségvetés rendkívüli részének szükséglete: 5.851.367 Ké. Rendkívüli fe- dezete: 1.681.279 Ké. Rendkívüli költségve- tés hiánya: 4.170.088 Ké, amely összeg köl- csön útján fedezendő.

Rendes költségvetés hiánya: 2.047.045 Ké. Passzív hátrálék, melynek befizetése a költségvetési évben remélhető: 188.634 Ké, tehát az összhány: 2.235.679 Ké. Erre a fe- dezet: aktív községi pótdó hátrálékokból és egyéb befolyó aktív községi hátrálékokból: 218.261 Ké, ezek után mutatóköz hiány: 2.017.418 Ké, minek fedezésére kivetendő lesz a házadó után 200 százalék, a többi egyenes adó után 300 százalék pótdó; en- nek jövedelme együtt 935.033 Ké. Így tehát a költségvetés rendes részének fedezetlen hiánya: 1.082.385 Ké. Ezt az összeget az országos hozzájárulási alaptól fogja kérni a város.

A rendkívüli költségvetési rész a követ- kező nagyobb tételeket foglalja magában: Bentsütz és Molnár-féle ház kisajátítására 120.000 Ké, a katonai parancsnokság részére vásárolt épületre 202.000 Ké, uradalmi iroda vételárára felveendő kölcsön 570.000 Ké, Vágóhid építésére 1.800.000 Ké, egyrésze kölcsönből. Úszoda kibővítésére 110.000 Ké, kölcsön útján. Polgári iskola további kiadá- sainak fedezésére 500.000 Ké, Ördögárok ren- dezése 300.000 Ké, Bati part kikövezéséhez felveendő kölcsön: 200.000 Ké, malomtéri hídval kapcsolatos ut építésére 57.800, malom- téri hidépítés 160.000 Ké. Magyarországi kölcsönök végső rendezésére 1.500.000 Ké köl- csön. A város magassági és vízszintes fel- mérésére 100.000 Ké kölcsön, vízvezeték és csatornázási terv beszerzésére 100.000 Ké, Róm. kath. elemi iskola rendkívüli költség- vetési hiánya 103.310 Ké kölcsön.

Szükséges-e a cserkészmozgalom?

A cserkészmozgalom célja az ifjúság nevelése, helyesebben kifejezve: az ifjúság nevelésének kiegészítése.

E cél érdekében a cserkészmozgalom együttműködik az ifjúság nevelésének két hivatott tényezőjével: a családdal és az iskolával, de minden igyekezetével azon van, hogy az utca — az ifjúság nevelésének ez a sokszor figyelemre sem méltó, nem is hivatott, de mindenesetre igen befolyásos nevelési tényezője — ne rontsa el tökéletesen mindazt a jót, amit a család és az iskola épít.

Mert szinte döbbenetes az a hatalom, amellyel az utca belenyúl a gyermek és ifjú életébe!

Beszennyezni és megfertőzni már abban a zsenge korban, amikor még képtelen külvilágban élni és rossz között. Kisértesével állandóan nyomon kíséri, leskelődve hol férközhet hozzá. Lesi állandóan az alkalmat, hogy megragadva azt, megtévessze az élet célját és értelme felől s elvonja figyelmét nemesebb célok szolgálatától s a tartalmatlan, léha, üres élet felé irányítsa. Azon van, hogy a becsületetlenséget, hűsége, tisztaságot üres ábrándnak, fölösleges erőlködésnek tüntesse fel előtte és megtöltse nemtelen indulatokkal, amely szolgálatában elsorvadhat az akarat, elenyevethet a test, elpusztulhat a lélek. Ilyen az utca!

A család pedig vagy nem törődik az utca hatalmasával vagy nincs ereje, hogy megküzdjön vele és végtelenségig ragadta el magát.

Oly elenyészően csekély azoknak a családoknak a száma, amelyek körében olyan jellemhatások álltál a gyermekifjú, amelyekből erőt nyerhet a kísértésekkel való győzelmes harc, hogy — sajnos — nagyon megközelíti az igazságot az, ha azt állítjuk, hogy a család vagy nem figyelmeztet, vagy erőt nem ad a kísértések legyőzésére. Pedig mind a kettőre nagy szüksége van!

És az iskola? Elmúlt már az az idő, mikor az iskola nevelt; s amíg tömeg nevelés lesz, nem is jó vissza sohasem, mert a nevelés természet szerűleg egyéni munkát feltételez; egyének egyénelt való foglalkozást, ez pedig a mai iskolai rendszer mellett, amikor a tanár jóformán csak névről — vagy még így se — ismeri tanítványait, nem egyéb elérhetetlen ábrándnál.

A gyermek azonban növekszik és nö-

vekedésével együtt nő az érdeklődése is az őt körülvevő világgal szemben.

Mindent megfigyél, mindennek az okát kutatja és onnan szerez feleleteket, ahonnan azokat megszerezni módjában áll. Hogy ezek a feleletek milyen gyakran kétes értelműek — hogy mennyire alkalmasak arra, hogy az ifjút esetleg egész életére megmélytezzék, — ez, sajnos, szintén csak természetes. Mert az utca szennyé állépheti a család és az iskola küszöbét is!

Részségséget, káromkodást, civódást, aljas beszédet, helytelen cselekedetet némely gyermek többször lát és hall otthon, mint másutt. Az iskola pedig válogatás nélküli gyűjtőhelye a gyermekeknek, ahol ők a maguk módja szerint a lehető legalaposabban kicserélik tapasztalataikat. Ezen a révén azután az utca hatása alá kerül az a gyermek is, aki a családban különben a leggodosabb nevelést kapja.

Az utca közvetlen káros hatásairól, melyeket addig fogad be a gyermeki lélek, amíg otthonról az iskoláig eljut, — ezuttal meg se emlékezünk s csak futólag jusszon eszünkbe az iparos és kereskedő tanonc, akinek iskolája: a munkahely, leginkább csak az utca hatásait követve!

Ne feledjük azonban azt, hogy amint nőnek a gyermekek, úgy nő a veszedelem is. És, hogy arányai mekkorák, arról csak az beszélhet aki középiskoláink ifjúságának erkölcsi életét nyitott szemmel vizsgálta.

Pedig a tiszta erkölcs az alapja ugy az egyéni, mint a társadalmi életnek. Ezért még ha talán az is a véleményünk, hogy a fent vázolt kép túl komor, azt még is be kell látnunk, hogy itt segítségre, mentő munkára van szükség.

Szükség van egy olyan nevelő munkára, amely a nevelés mindhárom tényezőjével — azok valódi súlya és értéke szerint — számol, amelyek annak a családnak nevelési tevékenységével, amelyek helyesen fogja fel és meg is valósítja a családi nevelést, — együtt működik, ugyszintén teljes harmóniában marad az iskolai nevelés minden jó munkájával is, de minden erejét szembeszegezi ugy az utca demoralizáló hatásával, valamint a családi vagy iskolai nevelés hiányaival is.

És nem szóharcot viv e téren, munkájának nem az a tartalma, hogy leszólja a hivatott nevelési tényezőket, — minduntalan szemökre vetve hibáikat, — hanem ráesz-

mélteni a serdülő ifjút az élet céljára, hivatására, meglátatja vele kötelességeit önmagával, nemzetével, az emberiséggel s Istennel szemben, elvonja figyelmét a romlottól, a károsról s koncentrálja egy nemesebb, jobb életre, törekvése és abban a barátságban, amellyel körülveszi és állandóan kíséri: az erkölcsi energiának kimeríthetetlen kútfejét nyitja meg számára. — Ez a munkát végzi a cserkészmozgalom!

S mert ezt végzi, ezért tudjuk és mondjuk, hogy a cserkészmozgalom nemzeti megújulásunknak s a magyar egységnek egyik, minden támogatásra érdemes, fontos tényezője, mely mindenki Jézusának nem határokba kötött időtlen szellemében él.

A történelem minden korszakában vért ontott az emberiség.

Az emberiség múltjáról szóló feljegyzésekben, amelyek legenda és történelem alakjában tízezer évről számlálnak be, most fordult elő első ízben hogy a vezető nemzetek olyan szerződést készítettek elő, amelynek célja hogy minden háborút megakadályozzon. Ez a szerződés az első pillantásra felülmúl minden eddigi békeszerződést. A nevezetes „pax romana” gyakorlatilag csak a Földközi tengerrel határos városok és tartományok békéje maradt. A középkor szokásos istenkéjé helyben és időben korlátozott volt. A kínai fal csak Kína békéjét biztosította, miközben az egész világot háborúk dúlták. De annak a békének, amely megvalósításáért Genf évek óta dolgozik, állandónak és általánosnak kell lennie.

Mindig lesznek kételkedők, akik a háborút elvető szerződéseket papíron természet bűncselekedetnek fogják tartani. A római Államban a Janus-templom kapuit csak a béke éveiben volt szabad bezárni és ezek a kapuk hat évszázad alatt mindössze egyszer, nyolcszázad alatt háromszor maradtak zárva, de akkor is csak két három hónapig. A világban eddig alig volt olyan nap, amikor a népek ne hadakoztak volna egymással! A népek történetében az első háború, amelyről tudunk, az lehetett, amelyet a biblia szerint négy király viselt öt király ellen Kánaánban, amelyben Ábrahám kiszabadította a fogságból került Lótót. Amikor a zsidók kivonultak Egyiptomból, üldözöbe vette őket a Faraó hadserege, amely a Vörös tengerbe veszett. A zsidók

A LÉVAI ÁRVAHÁZ

50 ÉVES TÖRTÉNETE

Irta és az árvaház jubileumi diszközgyűlésén felolvasta: Kriek Jenő

III.

Mindig bátorításban részesültünk a főispán-férj részéről is — nemkülönbön a bátyty illetve a sógor: a Lévai Uradalom Bergzadásának teljes-hatalmi inspektora idb. Leidenfrost László személyében. Utóbbinál gazdag műveltségű leánya, a város szegényeinek „Paula-kisasszony”-a járt mindig közre az ígéretek mihamarabb valóra válása ügyében. A nemes lélek az Árvaházat illetőleg az élő „pro-memóriát” képezte a lévai kis-kastélyban. Élő emlékezetre fel kell jegyezni azt is, hogy Leidenfrost Paulát már leánykorában, a zendülőben magának tartotta Léva Asszonytársasága, bevásárlva — Akkor nagyszó! — a nőegylet választmányába.

A múlt század 90-es éveinek s még mindig Mailáthné elnökségében működött választmány tagjai ezek voltak: Balbach Andrásné, Boleman Edéné, Boleman Józsefné, Czirik Jánosné, dr. Frommer Ignácné, Hubert Vilmosné, Kovácsik Samuné, Leidenfrost Gyuláné, Leidenfrost Paula, Levatic Gusztávné, özv. Levatic Mártonné, Novotny Imréné, Okolicsányi Józsefné, Ordódy Edéné, Leidenfrost Tivadarné, Juhász Lászlóné, özv. Szilassy Cézárné, Thuróczy Lőrinczné.

Lelkben úgy tünetkezik ez a Múlt, hogy az éppen itt megrajzolt társaság példaszzerű áldozatkészsége tartott ki az Ötven éven át az Uradalom további, a mindenkori vezetőkben, az időközben tulajdonosá lett lovag Schoeller Gusztáv emberba-

rati gondoskodásban, ami Léva árváit, hajlékukat mind a legutóbbi nehéz időlkig gazdagon istápolta. A lévai Uradalom nagylelkű urának ebben a gondozásban segítségére volt felesége, Ligeti Juliska, az árvák jóléki patronája, a Nőegylet tiszteletbeli alelnöknője. 1923-iki közgyűlési Jelentés így ír: „Joggal kell Öméltségáigakat az Árvaház fenntartóinak nevezni, mert nem időköz, hanem állandó s nagymérvű segéllyel támogatják azt, ami nélkül létje kétségessé válna.” Mert a nagy kastély folytatta a kisebbben élt áldozatkészséget, ellátta az egyesület árváit tejjel-vajjal, mindenjőval, a házi-javításokhoz szükséges építőanyaggal, az intézethez közel fekvő s az növendékek gyakorlati irányu neveléséhez is módot nyújtó gazdasági kertek évsoros használati jogosítványával... Tegyük hozzá: abban is, hogy az Uradalom cselekedete követésre buzdító példája lett Léva és vidék lakosságának az Árvaház felé hajló segítőkészségben — például a kereskedők üzletein, iparosok műhelyein tul az intézeti éléskamrárt tápláló gazdaltársadalom részére... el a piaci árusasszonyokig, néhai Péterbácsi bolgárkérésztéig. XV. Benedek pápa Öszentségének 10000 koronás adományától, a Munkás-egylet, a Református Leányegylet, a cserkészfiaink mulat-ságaiknak száz koronájáig... Mécs László, Cselényi József s az aranyos Ország Évike mai estjéig. Fogadják ez órában is a földi avagy Égi honukban Mindnyájan a Nőegylet mindenkori tagjainak és vezetőségeinek barátságos kézintését, szorítását — hálásan meleg és simogató tekintetét a megajándékozott Árváknak —

*

A turnusonként újraalakult Választmányok évtizedekre nyuló tevékenységének állandó célja természetesen az egyesület Alaptökejének összegyűjtése volt. Ezért vált rendszerré — az utóbbi nehéz évekig — hogy a Zárszámadások, Eredményszámla-egyenlegei teljességükben ehhez az alaphoz csatoltattak. A nem-kötött alapítványok, a hagyományok, a nagyobb — többször névtelenül érkezett adományok is mindig a forgótökrét gyarapították. Ezt tehát így — Asszonyi pazarló leleményesség! — minden évben frissen hozták össze, hozzátevé a kamatokból, a tagdíjakból, a mulatságok tisztajövedelméből, a Bars-ban szorgalmasan nyilvántétt időközli kisebb adományokból befolyt öszsegeket. Ugyancsak a folyó kiadásokra fordítottak azon állandó segélyek is, melyeket Léva főrostól kezdettől fogva (újabbán évi 3000 korona), valamint előbb a Magyar államtól, most az Országos-hivataltól mint szociális segélyt — évi 10,000 korona — kapott, illetve kap az Egylet.

A kötött-alapítványokról ezekben számlolt be a legutóbbi közgyűlésen a pénztáros: 500 koronán alul van 6 drb 100 frtos, 3 drb 100 koronás, 11 drb 200-as, 1 drb 400-as és 2 drb 500-as. A 400 koronán felüliek sora ez: 1000 koronásat tetek a Lévai Temetkezési Egylet, Nyitrai Ferencz, Goldstein Henrik, Báthy László Bellan Sándor nevére, Kherndl Jánosné, Bódogh Lajos, dr. Frommer Ignác és weje, dr. Benkő Gyula, Botkta Zoltán és Árpád. — 2000 koronásat Levatic Mártonné, továbbá Holló Sándor és neje. — 4000 koronásat

harcok között jutottak el Palesztinába, ahol katonai uralmak vették őket körül. Jeruzsálemet 1500 év alatt tizenhétzer ostromolták és kétszer elpusztították. Saul és Dávid királyok szervezték meg az államot, amely már Salamon halála után nyitva áll minden betörés számára. Az egyiptomi Sisak megtámadta Jeruzsálemet, a damaszkuszi Benhad Szamariát ostromolta, az asszír Szanherib letarolta Judeát és megingatta Ezekias trónját.

Ninive, Asszírja fővárosa pompás város volt, lakói — fenmaradt domborművek tanúsága szerint — jól értettek az ostromkocsi kezeléséhez, de megsemmisültek, amikor a maked és babilonok szövetkeztek ellenük. A csata heveségéről még ma is tanuskodnak a földcsáncok.

Kétezeröttszáz évvel ezelőtt Nabukodonozor és kortársai elpusztították Jeruzsálemet és mindazt ami ezt a várost jelentőssé tette. Judit úgy Holoferneshez és visszatérése annak levágott fejével, csupán epizódja volt az elsánt küzdelemnek. Jeruzsálemet később ismét felépítették, de a függetlenségi harcok, amelyekben a Makabeusok hősiességi szerepet játszottak, állandóan veszélyeztettek létét. Az egyre erősödő Rómával a nacionalizmus nem tudott megbirkózni. Titus minden idők legszörnyűbb ostroma után meghódította a várost és az utolsó templom légeett. Ez a hadjárat másfélmillió ember életébe került a kis országnak és százezeren kerültek fogságba.

Görögország sorsát ugyancsak a háborúk szabták meg. Az aranygyűjű, a Fekete-tenger gazdasági uralmának jelképéért küzdve Jasen az argonautákkal átkelt a Boszporuson. Trója volt a Dardanellák kegye és a trójai Paris elrabolta Menelaosz mikéni király feleségét. Tíz évig folyt a háború, a görögök csellel foglalták el az ostromolt várost, amelyet azután földig leromboltak. Thébe, Spárta, Athén a legjelentékenyebb okok miatt macskul hadakoztak egymással. De a komoly veszedelem keletről jött.

A perzsa Cyrus a Földközi tenger partjait jutott el hódításai során. Az V. században K. e. a Perszák Xerxes vezetésével hidalak vertek Hellaspontuszon, majd véres harcokat vívtak a görögökkel a thermopolei szorosnál, ahol maroknyi hős tartotta fel a nagy hadsereget, Salamisnál pedig tengeri ütközetet folyt. A IV^{1/2} században fordult a kocka. Macedoniát Nagy Sándor vezetésével kelet felé nyomult, megverte Dáriust és el-

foglalta susai palotáját. Egészen az Indus folyáig hatolt és ott a hagyományok szerint sirva fakadt, mert már nem volt mit meghódítania.

A legrégibb birodalomnak feltűnését és hanyatlását sok esetben csak egyéni becsüvés érvényesülésének tulajdonítják, holott a régi világban is jelentkeznek az egységes tervek megteremtésének gondolata. A Kr. e. III. évszázadban a Földközi tenger mentén két város versengett egymással: Karthágó a tengeri és kereskedelmi nagyhatalom és Róma a katonai hatalmasság. A harc mindkét részről kiméletlen volt. Hannibál az Alpékeken átkelve megjelent Róma kapui előtt. Cato mondotta ki a római szenátusban, hogy Karthágót el kell pusztítani a föld színéről, ami meg is történt: a hatalmas világváros Afrika pusztáival lett egyenlő. Róma terjeszkedése céltudatosan folyt. Ha az ellen megadta magát, kiméletlen részesült, ha ellenzolgált, könyörtelenül megsemmisítették. Julius Caesar állítólag egy millió embert ölt meg Galliában. A lázongó Zenóbia királynő székhelyét, Palmyrát, Arabia fejedelmi városát hosszú ostrom után lerombolták. Háború hozta létre a nagy római világbirodalmat. Jöttem, láttam, győztem — mondta büszkén Caesar és Pharsalusnál vetélytársát, Pompejst győzte le. Augustus az actiumi csatában verte meg Marcus Antonius és Kleopatrát. A császári trón története is mindvégig véres. A Császárt is orgyulokok ölték meg, utódai pedig a pretonianusok kegyétől függtek. Négy évszázad alatt 40 császár pusztult el gyors egymásutánban erőszakos halállal.

Az V. században Rómát is elérte a sors, amely eddig annyi népknek jutott osztályrészül. Genserik vandáljaival a Tiber mentén nyomult előre és tizenégy nap szabad rablást engedélyezett a városban. A szárazföld felől Atilla, az Isten ostora pusztította el a császári birodalom nyugati tartományát és a catalaunumi ütközet után, amelyben 200,000 ember esett el, csak a pápa tartotta vissza attól, hogy Rómát megszállja.

A háború furiája ezután a vallási harcokkal társult. Nagy Konstantin 312-ben az égen keresztet látott ezzel a felirattal: „E jeben győzni fogsz!” és áttért a keresztény hitre.

Nem ez volt az egyetlen szövetkezése a hitnek és a fegyvernek. A VI. században Mohamed lobogtatta meg a harcoló Izzam

zászlaját Arabiában. A nagy tűz Északafrikát is elborította, megsemmisítette Alexandria kulturáját és Spanyolországba és Franciaországba is eljutott. Csak 732-ben Tours mellett állította meg Martell Károly ezt a betörést és biztosította a római birodalmat Nagy Károly számára. Ezekhez a véres harcokhoz képest az angol-szászok, dánok és normannok harcai, amelyek Nagybritániában elpusztították a római kultúrát, csak jelentéktelen csepegték voltak a civilizált világ határán.

A XI. és XII. században Európa a muzulmánok Atziába akarta visszaszorítani. A fanatizmus által vezérelt és kimondhatatlan vérgنزésekkel telt három nagy kereszties hadjáratban Jeruzsálem felszabadítása volt a célja. A sok háború eredménytelen maradt, a szent város ismét az izlam uralma alá jutott. A kisázsiai forrongások földrengésszerűen rázták meg az egész világot. 1453-ban a törökök eloglalták Konstantinápolyt, elpusztították a Balkánt és egész Bécs kapujáig hatoltak. Ezérvés kulturát semmisítették meg és üldözték a szellemet is, amely ezt a kultúrát létrehozta.

A törököknél is borzalmasabb emléket hagyta megük után a mongolok. Dzsingiz kán és Tamarlán tűzzel és karddal száguldottak végig Azzsián, Delhitől Pekingig. Bagdadban létesült a 90,000 holtestből épített koponyapiramis. Tamarlán legyőzte Bajid török szultánt is. Mongolok alapították Indiában a mogul császárságot amelyet Akber tehetségesen kormányzott. Ebben a korszakban alkonyodott el a végleg Mezőpofamiának, a műveltség egykori bölcsőjének. Az egész ország alapjaiban megrendült, a folyamok ártották gátjaitak és vízzel árszított területek mocsarokká lettek.

A puskapor felfedezése és a hajózás fellődése jelentette Európában a modern hadviselés kezdetét. A XV. században vészelt el Konstantinápoly a kereszténység számára, de ugyanezen évszázad adta az emberségnek Cortez spanyol tábornokot, akinek Montezuma királlyal vívott harcai megpecsételték Mexiko sorsát. Néhány száz spanyol katona legadás tetteket vitt keresztül. De Mexiko város utolsó ostroma ötven ezer ember életébe került. Európában Spanyolország nem tudott érvényesülni. Kérelhetetlen szigorral akarta leigazni Németalföldet és az armadiával Angliát akarta megtámadni, de a hajóhadat megsemmisítette Holland Vilmos és Erzsébet királyné hősiessége.

Motosiczky és Paczolatné. — 5000-eset Báthy László, nagyszombati érseki adminisztrátor — 10,000-eset Bakó Ferenc. — Külön örökítjük itt meg a következőket:

1.) A Bakó-család saját kikötésekkel Léva város kezelésébe tett le 10,000 koronát, az Árvaházban nevelendő két gyermek számára.

2.) László Dezső dunavcevei volt lakos egyik ottani kertben való illetményét hagyományozta az Egyletre. A befolyt vételár 14017 K. 12 fillér a Lévai Első Banknál (régí Takarékpénztár) kamatozik. — Stiaszny Antal és neje Czeizel Fáni hagyatékának tőke- és több éves kamata — 7208 korona — szintén a Nögyelet vagyonállományába kerültek. Az éppen nevezett két bonyodalmas vagyontörüházási aktust, egyebet is, dr. Kmoskó Béla egyesületi ügyész irodája intézte el, költségfelszámítás nélkül.

3.) Léva város nagy barátja és tisztelője, néhai Nécsey József, verebelyi volt postamester életbiztosítási kötvényét, mely 8518-39 fillérről szól — ajándékozta még életében az egyletnek. A kötvény bemutatását a biztosító társasághoz, valamint a Vezérpénzügyigazgatóságnál folyó utólagos lebelyezgetést Bandy Endre, főesperes, mostani titkár szorgalmazza. — Ugyancsak Nécsey József végrendeleként, hogy a maga és neje, Agárdy Ida nevével viselő alapítvány Alapító-levelében a Léva városnak kölcsön címén átadott 400,000 korona tőkéből „a lévai Nögyeletnek az általa fenntartott Árvaház céljaira évi 1000 korona lesz fizetendő.” — Az élete vége felé közeledett férfinak figyelmét

kortársai: Holló Sándor, a Nögyelet legelső titkára terelte az Egyesületre.

Közöljük itt Horatiks Pál pénztáros kimutatása szerint a fentebb említett „nem-kötött” alapítványok, nagyobb segélyek, hagyatékok, névtelenül érkezett adományok soraát is az utolsó harminc év rendjén. Az emberszeretlet melege sugallta cselekedetekre az Egylet, az árvák köszönete csak halvány fény sugar . . . de bátorító ösztöke is a humanizmus utját járó munkához.

A nem kötött 500 koronás és annál nagyobb összegű adományok és hagyatékok ezek voltak:

1903-ban: Kereskedelmi miniszter 500.— kor.

1912-ban: Igazságügyi miniszter 700.— kor.

1916-ban: Névtelen jöltező 1000.— kor.

1917-ban: Névtelen jöltező 1000.—, Czizrok Jánosné hagyaték 500.— kor.

1918-ban: Engel József 1000.—, Kraitsik Jenőné 500.—, Schoeller Gusztáv 1000.—, Névtelen jöltező 1000.— kor.

1919-ban: Szappangyár 1000.—, Névtelen jöltező 1000.—, Schoeller Gusztáv 560.—, Csernoch János Esztergom járadék kölcsön 500.— kor. n. é.-ben.

1920-ban: XV. Benedek pápa 10,000.— Bars megyei Gazdasági Egyesület Árvaosztálya 1000.—, Schoeller Gusztáv 2000.—, Keresztény Munkás Egyesület 1000.—, Névtelen jöltező 1000.— kor.

1921-ban: Dr. Boleman János 1000.—, Szandner Sándor és neje Málás 1000.—, Malcomes Béla és neje Árna 1000.—, özv. Kherndl Jánosné hagyatéka 1000.—, Névtelen jöltező 1000.— kor.

1922-ben: Bojsza István 2600.—, Pollák Vilmos és fia 500.—, Névtelen jöltező 1000.— kor.

1924-ban: Névtelen jöltező 500.—, Vöröskereszt helybeli fiókja 500.—, Weisz Benő hagyatéka 3000.—, Nécsey József Verebely 500.— kor.

1926-ban: Nécsey József Verebely 500.—, Ondrejkovits Mária és Adolf néhai Lajos testvérük emlékére 500.— kor.

1927-ben: Ft. Mischákné István 500.—, a helybeli árvászek egyesület 1000.— kor.

1928-ban: Ft. Mischákné István 500.—, Knapp Dávid 1000.—, Vámosladányi község 1000.— Bátorvicsky-féle hagyaték 1384-88 kor.

1929-ben: Ft. Jancsó Gyula hagyatéka 1000.—, ft. Mischákné István 500.— kor.

1930-ban: Névtelen jöltező 500.—, Dr. Ravasz Viktor és neje 1000.— kor., Névtelen jöltező 1500.—, ft. Mischákné István 500.— kor.

1931-ben: Névtelen jöltező Sellye 500.— Névtelen jöltező 1500.—, Szent Antal persely 500.— kor.

1932-ben: Névtelen jöltező 500.—, Sztyaszny Antal mérnök és neje hagyatéka 7208.—, Névtelen jöltező 500.—, Schoeller Gusztáv 1000.— kor.

Mindezek bemutatásával csak az Egyesület, illetve a Választmányok pénzügyi gazdálkodásának rendjét az 1931-ik évi végeredményekkel, akartak prezentálni a nagyérdemű közönségnek, az Ötvenév őröknek. De ugyanitt kiakarjuk hangsúlyozni napjaink viszonyainak és az Egylet munka szűkség-szerk fejlődésének ama figyelmeztetését is, hogy az Árvaház fenntartási terhe — jölehet egy nagyobb országvidékről van szó — ma is szinte kizárólag a

KÜLÖNFÉLÉK

ÉBREDÉS*)

Irta: ifj. Bolyky János.

* *Susog a sás: jöjj pitymalat,
úzd el az éjt a bérce alatt! . . .
És zeng az erdő: pity-palatty . . .*

*Csendül a csúcson kisharang,
hangja csilingel fent-alant:
„Örök az Isten! . . . ging-galang . . .”*

*Szellő szárnyon ide, oda . . .
hajnal narán mindenhol . . .
És az éjjel: siet tova . . .*

*) Mutatvány a szerző „Csodavárók” című verskötetéből.

— **Dodék János negyedszázados jubileuma.** Dodék János, a Lévai Katolikus Kőr igazgatója s tiszteletbeli elnöke, most tölti be negyedszázados évfordulóját annak, hogy az egyesület élen mint igazgató, odaadó önzetlenséggel működik. Ebből az alkalomból a Kath. Kőr f. hó 26-án d. u. 4 órakor diszközgyűlés keretében fogja ünnepelni jubiliás igazgatóját. A diszközgyűlésre az egyesület t. tagjait és barátait ezután hívja meg.

— **Az üzletek zárórája ma és karácsony előtt.** Az Lévai Kereskedelmi Csarnok közli: Az Örszágos Hivatal engedélyezte, hogy az üzletek és piaci árusok f. év december 18-án (aranyarsánap) reggel 8 órától, este 18 óráig arushatásanak. A nyolc órai munkaidő előírásai azonban szigorúan betartandók. F. év december 24-én karácsony előtti napon az üzletek 1931. december 17-én kelt 204. számú törvény értelmében délután 5 órakor bezárandók. Ezen rendelkezés vonatkozik üzletre, irodákra és raktárakra.

— **Felhívjuk az önkéntesség figyelmét** arra, hogy az állandó választói névjegyzéket december 22-ig bezáróan közszemlére tettek ki. Mindenki nézzen utána, vajjon benne van-e a neve a választói névjegyzékben. Akinek a neve kimarad, annak szervezeti joga nincs a legközelebbi választásra. A legutóbbi lévai községi választás idején is panaszok hangzottak el, hogy sokan nem voltak felvéve a jegyzékbe. Tájékoztatásul kö-

zöljük, hogy képviselői és községi választói joga van minden csehszlovák állampolgárnak, aki életének 21-ik évét december 31-éig betölti és legalább 3 hónap óta, azaz legalább 1932. szeptember 15-ike óta tartózkodik a községben. Tartománygyűlési és járási képviselőtestületi választásoknál a 24. a szenátusi választásoknál pedig a 28 évtől van választói jogosultság.

— **A beszerelőbányai keresek és ipartanács elismerő köszönetét nyilatkoztatta** fáradozásáért Ghimesy Jánosnak, a magyar tanyelvi iparostanonciskola volt igazgatójának, nyugdíjba vonulása alkalmából.

— **Felhívás Léva községéhez.** Az inségbizottság, amely a téli segélyakció lebonyolítására alakult, felhívja a város községét, hogy a már közölt százelkules arányban járuljon hozzá az emberbaráti akció sikeréhez, a nagymérvű nyomor és munkanélküliség enyhítéséhez. A befolyt összegek a helyi lapokban nyugtáztatnak. A járulékok a városi pénztárba fizetendők. Hangsúlyozzuk, hogy az inségjárulékok mindenek előtt munkadíjak fedezésére kívánjuk fordítani és hasznos közmunkákra befektetni! Megvagyunk győződve arról, hogy Léva város községe a helyzet komolyságát a felelősségteljesen megértve, teljesíti kötelességét és áldozatkészségével segítségére siet az inséget szenvedőknek. A városi tanács pedig arra kéri fel az adózó községet, hogy adótarozását legjobb tehetsége szerint igyekezze leróni, mert az adók befizetésével lehetővé válik a közmunkák megindítása, miáltal a munkanélküliség enyhül.

— **A dunáninneni ref. egyházkerület Pozsonyban tartotta évi rendes közgyűlést,** Balogh Elemér ref. püspök, egyetemes konvenci elnök és Szilassy Béla dr. kerületi főgondnok együttes elnökielte mellett a kerületi tanácsbírák és képviselők élénk részvételével. A közgyűlést Blógh Elemér püspök mély érzésből fakadó, gondolatokban gazdag előszóval vezette be, majd a törvény kívánta formáságot elintézése után Szilassy Béla dr. főgondnok tartotta megnyitó beszédét. Magvas megnyitójában foglalkozott az általános helyzettel és az egyház néhez viszonyával, majd rátért a magyar társadalom legnagyobb problémájára, az ifjúság jövőjének kérdésére s az ezzel összefüggő különféle mozgalmakra, amelyek legkevésbé sem képesek megoldásra vinni a

Mind ezek az események eltörpülnek a harmincéves háború mellett. 1618-ban Németországnak tízmillió lakosa volt, 1649-ben ez a szám 4 millióra süllyedt. Worms környékén, ahol Lutheret kiátkozták, embervő rablók portyáztak, Frankeniában megölték a cölöbátut és a törvény megengedte a férfiakkak, hogy két feleséget tarthassanak.

Sok nevezetes háború emberhíny miatt nem érthette el célját. Idetartozik Anglia és Franciaország százéves háborúja. XIV. Lajos háború, Clive indiai hadjárata és az a döntő küzdelem, amelyben az Egyesült Államok egysége létrejött és Washington György halhatatlanná tette a nevét.

Napoleon ismét feltámasztja a véres időket. A francia háborúk jóformán megszakítás nélkül folytak 1793-tól a waterlooi csatáig. Washington még csak 16,000 főnyi hadsereg élén állt szemben Yorktownban Cornwallis 7000 harcosával. Napoleon már 600,000 emberrel indult Oroszország ellen. Moszkvában még 80,000 katonája maradt, ami visszavonuláskor 20,000-re olvadt le. Franciaország elvérzett a sok katonáskodásban. Majdnem megalapítást, hogy minél nagyobb egy háború, annál kisebb az eredménye.

Az új időmön bevezetett XIX. század háborúiban telt el. Görögország, Szerbia, Bulgária a harcra vitték ki a függetlenségüket, Olaszország és Németország az egyet, míg Anglia annektálta Indiát, uralma alá hajtotta Egyiptomot és az Egyesült Államok egysége teljes lett. Leonard P. Ayres számítása szerint 1893 és 1914 között a háborúk 6 millió emberéletet követeltek, de nem tudjuk, hogy szerepel-e ebben az összállításban a kínai polgárháború rengeteg áldozata. Az Egyesült Államoknak egy millió emberébe került a polgárháború.

Régi szállóige: Ha békét akarsz, készüld a háborúra. De éppen ezek az előkészületek teremtették meg a Balkánon azt az izzó légkört, amely végül előidézte a nagy robbanást és Európa népeit abba a rettenetes birkózásba kényszerítette, amelynek az volt a következménye, hogy nyolcmillió halott maradt a csatatereken és ezen felül minden hadviselő országban millió számra pusztultak az emberek. Legfőbb ideje, hogy a háború gyilkosságilag szemben gyökeresen megváltozzék a közfelfogás.

helyi társadalomra hárul, arra, melyet a mostani nyomozott gazdasági viszonyok közt nehéz még fokozottabb adakozásra bírni. A szerentes ereje ma sem hagyta el Árvagyűnk nemesen munkáló letéményeseit, mely elmegy a földműves félkilogram babjában. — Az utolsó évek Mérlegei azonban passzív egyenlegekkel zárulnak — s amennyiben ezek a következő évek bevételeiből nem voltak fedezhetőek: a feltveörzött, az eddig mindig csak gyarapított házipénzesi törzsalapból kellett és kell azokat fedezni — a „ne nyulj-Hozzám”-ból. Azzal a felelősséggel, hogy a soha el nem fogyó, sőt növekvő árvek befoglalására: az Árvaházat belátható időn belül okvetlenül meg kell nyugítani, direktközü építkezési korszerűen át kell alakítani. Mert Felelősség! Felelősség! Kinek volna szíve a jelentkező, arra valóban ráutalt árvt elutasítani.

Ez a jubileum öröme — kétségtelenül — egy örömsépg volna, ha az Istenbe vetett hit- és bizalom nem élne az Egylet vezetőségében; ha nem hirdethető az Irás szavait: „a jövedümi adakozott szereti az Isten!” — ha nem ismerné a régi szivós Léva mondását: „a bator nem fél az Idők mohától!” — A vitorlákat tehát nem kell bevonni. Nem teszi, mert erőt merít a mai napból is, kedves Vendégek az Önök bátorító intéséből is, mely azt jelenti, hogy a szeretetnek reá bízott munkakörét, az Alapszabályokban kitűzött célokat Ötven éven át mindig el tudták érni, mindig szélesedőn alapon — az Árva-nevelés határain túl levő másfajta emberbaráti tén is — szolgálmi tudták a jöteknyságot, a válogatás nélküli Emberszeretet művét.

A Világháború folyásában is, s nyomában a nyugopontra nem jutott, időnként kiulult társadalmi bajok közt is, főleg ha azok a gyermekekre tartoztak: a Választmány tagjai igyekeztek a társadalom sebeit közfogetni. Csak néhányat szedünk fel ebből a viszonylag újabb keletü szeretet-munkából Ötven év leltárába: A háború éveiben a Tiszteendő Növéreket is rendelkezésére bocsátották a városi hadikórházak. Menekültek — erdélyi, utóbb az oroszok — gyermekeit vették szárnyaik alá. Elsatnyult osztrák gyerekek nyaralattását vállalták. Az Árvaház konyháján a városi szegények gyermekeinek kakaóztatását intézték — kiutasított vasutasoknak élelmiszer beszerzésére vállalkoztak. Bizony, az Adományok-könyvében felirva volt készlet többször elfogyott az utolsó kilogram burgonyáig, szelet kenyérig. A kedves Növérek — a közel husz évig nálunk munkált Szitkey M. Chrystinától . . . a nagy gyermek-pedagógiai értékű mostani főnökknő, Kovács M. Paulinaiág imáikban a megmondható a választmányok vállalkozásai súlyosságának is — de a sikereiknek is. Vegyék ki Ök is a maguk részére az Egylet, a Közönség, a Város összes lakosságának hálattelt tisztelő köszönetét. A történet-irő kötelességet teljesít, mikor a Tiszteendő Növérek istenes és emberien nemes, a fáradsággal állandóan teljes munkájuk egy szemernyi elismerésül kedves névsorukat a maga teljességében s hiv emlékeztül ide iktatja.

Első főnökknő volt: Szitkey M. Chrystina (1902 XI. 1.) Segítő társnői voltak: Podleszky M. Boromea (1902—1909), Jakabos M. Miltréda (1902—

1924), Spomer M. Eutrópia (1905—1906), Korancsek M. Ottilia (1902—1909), Schneider M. Gréta (1909—1914), Tanczos M. Cleopha (1914—1907), Golkovszky M. Stylita (1917—1922), 2-ik főnökknő: Kazslinszky M. Hermelinda (1920—1922), 3-ik: Kollovits M. Bartolomea (1922—1923), 4-ik: Vician M. Agape (1923—1927), 5-ik: Frunik M. Bertília. A mai főnökknő: Kovács M. Paulina 1927-től, kinek segítő társnői: Cserey M. Lydia (1922—1923), Krajnik M. Vendelin (1923—), Fecsó M. Heliodóra (1924—) és Szabados M. Julitha (1927-1932).

Érzem, hogy mindezekről, sok ilyenről a kedves Tiszteendő Növéreknek áldozatos szép életmunkájáról inkább csak a hallgatásban beszélhetném ki magamat.

Mégis emni kell itt néhány szónak magáról az Árvaházról is — a világ legfontosabb idegszála, a Nervus-erum-gerendárum szémszögéből is.

A ma áptól 44 fii és leány az összesen nevelt 450-nek tartozéka. Az évi létszám mindig a kimenő és felvett-beöltözött növendékek hullámszától függött. Már az első évtizedben állandóan felemelkedett 30-ra. A sok felvételét sürgető folyamódás, a hatóság beutalás eredményezte t. i. akkor is a jövedelmen felüli létszámokat. Ebből eredt a gondolat a Világháború növekvő évi folyamán, hogy az Árvaházat, mint a Hadigyermekekűdő Hivatal által tervebe vett hadiárvaházak egyikét alakítsák át. Az 1917. évi egyik választmányi gyűlés ugy látta a dolgot, hogy az árvaítéte így nemcsak az egész vármegyét igényelté tudná kielégíteni, hanem „országos” jellegét is nyerhetne. Még Faragó

súlyos problémát. Véleménye szerint a vallás alapjain lehet csak fölépíteni az ifjúság biztos jövőjét és erre a munkára az egyház lelkesi karát kérte fel közreműködésre. A nagy tesszélés fogadott főgondnoki megnyitót egész terjedelmében jegyzőkönyvbe íktatták. Az időközben megjelent kerületi képviselők választását tudomásul vették és elrendelte a kögyűlés a zsinati rendes és pótkögyűlés, valamint a kerületi tanítóképzés választását. A kögyűlés kiemelkedő pontja volt Balogh Elemér püspök jelentése, aki elősorban a kerületi egyházban végzett templom- és iskolafelújításokról és különböző egyházi célokra tett adományokról emlékezett meg, amely tekintetben úgy a komáromi, mint a barsi egyházmegyében a legnagyobb elismeréseméltó áldozatkésztség jelentkezett az 1931. évben is. Örvendtes eredmény mutatkozott a belmissziós munka fejlődésében is, ami szintén haladásra vall. Majd letárgyalták a napirendet.

— **A Lévai Dalárda képviselőtében a Kassai Zenekedvelők Koszoru Dal-egylete 25 éves jubileumán** Heckmann István karagay és Boromissa Tivadarné vettek részt. Heckmann üdvözlőbeszédet mondott, Boromisszá pedig a K. Z. D. zászlójára felkötötte a Lévai Dalárda ajándékát, egy selyem szallagot.

— **Doktorrá avatás.** Jasenák Tibor a lévai postaönök fiát, f. hó 16-án a bratislavi Komenský egyetemen az összes jogtudományok doktorává avatták.

— **Esküvő.** Grosz Sári és Feldmann Zsigmond folyó hó 20-án (kedd) d. u. 3-kor tartják esküvőjüket a Stránsky szállóban. (M. k. é. h.)

— **Karácsonyi előadástrendeznek** ma a vasárnapi iskolások a ref. egyház tantervében, hat órai kezdettel. Az érdeklődőket szeretettel várja a Rendezőség.

— **Karácsonyi színelőadás.** A római kath. elemi iskolák ma délután 4 órakor a Kath. Kérben karácsonyi színelőadást tart a szegény gyermekek segítése javára. Színre kerül: A gyermek szállást keres és az igaz karácsony. Belépődíj nincs, de a segítségért javára adományokat hálás köszönettel fogad az iskola igazgatósága. Felkérjük a kath. szülőket, hogy a Szeretet ünnepé alkalmából támogassák és istipójkák e nehéz időben a didergő és fázó iskolásgyermekeket.

— Jótékony karácsonyi előadás.

A Lévai Férfi Mária Kongregáció dec. 25-én d. u. fél 4 órakor az Irg. nővérek intézetének tornatermében a szegény családok felsegélyezésére rendezendő előadására a közönséget tisztellett meghívjuk. Színre kerülnek Szabó János karácsonyi pásztorjátékai. A béke és a betlehemi baktér. Kezdete fél 4 órakor. Belépődíj: I. hely 5, II. hely 3, álléhe 2 K. Tekintve a nemes célt, felléízetést köszönettel fogadunk és hálás szívetl nyugtáznak. Szives látogatást és pártfogást kér a Vezetőség.

— **Viharos városi kögyűlés.** Léva képviselőtestülete pénteken este 5 órától 1/2-10-ig rendkívüli kögyűlést tartott. Napirenden a polgári iskolának szubvenció ügye szerepelt. A zsufoóság tel karzat hallgatósága zajosn viselkedett, mire többszöri figyelmeztetés után az elnöki Antal városbíró a kögyűlést felfüggesztette és elrendelte a karzat kiürítését, amit rendőrök hajtottak végre. Az intézkedést a kommunista párt képviselőtestületi tagjai, valamint párhívek óriási zajongással fogadták s képviselők kiedták a jelszót, hogy kivonulnak a kögyűlésből, de amidőn látták, hogy a kögyűlést nélkülük is folytatják, visszazállingoztak és követelték, hogy a városbíró távolítsa el a rendőrséget a folyosókról, a hallgatóságot bocsássa be a terembe, mert a karzatot nem fér el. A városbíró kijelentette, hogy neki kötelessége a tanácskozáskor zavartalan menetét biztosítani, azért a rendőrséget nem távolítja el. Rámutat arra a városbíró, hogy éppen a munkásság érdekében való a napirenden szereplő sürgős ügy is, mert hiszen pénzszerzésről van szó a munkanélküliség enyhítésére és éppen ennek a tárgyalását nehezítik meg. Bertys azt indítványozta, hogy mivel a hallgatóság befogadására rendelkezésre álló hely nincs arányban az érdeklődők tömegével, jegyeket kell kiadni a képviselő arányában. Az ügyet a tanácsnok adták ki a kögyűlés helyeslése mellett. A kögyűlés ezután simán zajlott le. A referens bejelentette, hogy az iskolai referátus hajlandó kiutalni a polgári iskola hátraleécs állami szubvencióját abban az esetben, hogy ha a város a telket, amelyen a polgári iskola épült, örökös használati jog gyanánt ráírta az iskolai kincstárra, amely

telek mindég állami nemzeti iskolaiügyi célt köteles szolgálni, de hogyha a polg. isk. egyszer még megtalálma szünni, akkor az építéshez addig szubvenció fejében a telek fele a kincstáré lesz. A város egyben kéri, hogy az iskolaiügyi miniszterium ismerje el a felmerült többlet munkákat is az építésnél és ennek is utalják ki a felérészt a szubvencióban. Mindezen összegeket a vágőhid építésére akarja a város fordítani. A javaslatot egyhanguan elfogadták. A kögyűlés további folyamán kommunista részről interpelláltak az inségsegélyezés ügyében. A városbíró rámutatott arra, hogy az új városi vezetőség alighogy átvette a hivatalát, máris jelentős segélyakcióit csinált, a kommunisták nevek szerinti támadását visszautasítja, mert a támadásokkal elveszik a közönség kedvét az akció támogatásától, ami pedig a lévai uradalmat illeti, kijelenti, hogy szintén méltatlanul támadják, mert Szlovenszókban talán egyetlen uradalom sem áldoz annyit az inségakcióra mint ez. Bertys arra figyelmeztet, hogy kell akadályozni a parazitákat befurakodását a segélyre szoruló köze, akik az akciók kihatásait. Majd elhatározták, hogy felkerik az uradalmat, hogy a felajánlott lisztet úgy bocsássa rendelkezésre, hogy az karácsony előtt kiosztható legyen. Skolnyik kommunista a laktanyabér alacsony voltára mutat rá. Ki kell lakítani a katonaságot, vagy magasabb bért fizessen az állam. A kögyűlés kimondja, hogy magasabb bért fog kérni az eddig megállapított 900 K. helyett. Pollák dr. azt fejezte, hogy van-e olyan pénze a városnak, amelyet inségmunkára fel lehetne használni?

Válasz: nincsen! Weisz közteséről beszél, mire Simai mérnök azt javasolja, hogy adjon ki a város felhívást arra vonatkozóan, hogy jelentkezzenek azon háztulajdonosok, akik házuk előtt járdát kívánnak építtetni. A város erre a célra kölcsönt nem kaphat, de akad vállalkozó, aki a város garanciája mellett a járda építését elvállalja, így foglalkozáshoz jutnának emberek. A javaslat elfogadott. Schwarz Mór a zsebmotózásokról és árverésekről beszél. Közudomái már, mondja, hogy Lévan 1700 árverés van elrendelve most, amit a jelenlegi súlyos viszonyok között meg kell akadályozni. A kögyűlés egyhanguan elhatározta, hogy pártközi küldöttséget menezet Pozsonyba a vezérpénzügyigazgatósághoz és a lévai p. ü. expozitúrához interveniálni.

titkár, az eredeti hivatali minőségében, mint az Első Magyar Ált. Biztosító R. Társaság főtitkára gyakorlatban fordulván meg a Kistapolcsányi főhercegi Udvarban — ezzel a nexusal is a Világháború Választmány annak asszonytagjait igyekezett az eszméiket meggyerni. A Choudenhove Kunóné mellett működött választmányok, élén az alelnökökkel — Leidenfrost Tódorné, Schulpe Alfonzné, ifj. Lakner Lászlóné, de különösen Kherndl Jánosné, a választmányi gyűléseken a táborkarba — a Világháború derekán járt az idő — az egyetlen tevékenységnek mindig frisebb és frisebb erjét igyekeztek bele vinni. A világesemények folyása szerint azonban az országos jellegűvé válásnak terve csak tervek maradt — s az árvának ma fejenként s évenként 1880 koronás eltartási költsége nincsen biztosítva az egyesület vagyona által. Csak a könyörületbe vetett hit a fundamentum, az alapötke, melyen a munka folyik.

Összehasonlításul ide idézzük a háború előtti utolsó év 375 kor. egyenértékét, mint egy árva eltartási évi díját. (Az intézet első évében 45 forint volt) Ha a két év — 1914 és 1931 — egyleti összebevételét a 6 1/2 szerese szökött élet-index-számmal vetjük össze, úgy felannyi árva sem szabadna nyilvántartani. Amivel aztán kapcsolatos, hogy az intézetből kikerültek iskolai továbbképzésének utját-módját még ma sem lehetett megalapozni. Bojtárnak ugyan már nem adódnak ki: de azon ma sincs túl az Árvaház, hogy az Isteni szíkrával megáldott gyermeke is — rokoni felkarolások-híján — csak az iparos-kereskedő-inaskodás, a lányokra inkább

csak a cselédeskedés vár. E tekintetben a koncepciózusabb gondolat nem hiányzott, nem hiányzik a Vezetőségből, de egy korszerűségében ideális — alapszabályban biztosított — továbbképző intézmény megvalósításáig, a humanitárius gyermek-házak Conditió sine-qua-non-jáig, még nem juthattak el.

Ez a gondolat, terv az Árvaház fenállásával egyidős. Már 1923-ban Mailáthné elnökségében nem kis részt e célból kérétek fel az ifjú trónörökösöt az Intézet fővédnökévé — s neveztek el róla az Árvaházat. A kora övzageségre jutott Vednökönk inkább csak nevének varázsával istápolta az Egyletet. A „Stefánia Árvaház” elnevezés 1927-ig szerepelt, amikor a Kögyűlés elrendelte, hogy az „Árvaházi” címtábla a viszonyokhoz mérten két nyelven: magyar és szlovák „Lévai Árvaház” felírással cseréltesék fel.

Az anyagi lehetőség hiányában — sajnos ma is csak ott vannak, ahol a „továbbképzésre” 40 év előtt tettük a szerény kísérleteket. Néhány az intézetből kikerült tehetséges fiú t. i. a helybeli állami tanítóképző államszegélyes gondjaiba sikerült átjárni. Ugy gondoltuk akkor, helyi, mint egyetemes országos vonatkozással, hogy a továbbképzés a tanítói, esetleg teologia pályán gerkezze viszonylag a legolcsóbbnak az arra érdemes árva számára. Mint taposott ut, az ország több testvér-árvaintézete lebegett szemünk előtt. Titkár-utódnak — Faragó Sámuelnek ezt a gondolatot örökre hagyttuk.

A ma Ötvenvét ünneplő Árvaház minden tisztelete kijár ennek az érdemes, társadalmi-lelkű férfinak. A valódi „Árva-anya”-ságra rázülelt ügyvezető titkár, Faragó Samu valahányszor megjelen a Választmányi gyűlésen az ideálisan keskeny nyakkendőjével, mindig szélesen teleirt gyűjtőiveket hozott a nagysugáru hivatali kiszállásairól. Mindig készenállott zsebében az „Árvaházi ostromágy.” Legalkalmasabb pillanatoknál tudott kiléni, inscenálni gyűlekezeseken, családí összejöveteleken, kávéházi asztaloknál, a Casinó étkezőjében, hogy megnyissa, levezesse ott a „szeretet rohamát”. A nyomoruság nemes spekulánsa volt. Nőgyeleti munkássága egy külön fejezet az árvaház történetében: a Faragó-éra.

Elődjeinek felfogását vallotta az egyesületi tisztség fogalmáról, betöltéséről. Nem fényt, nem ünneplést kerestett abban. Fizikai fürgeségel is a vállalt munkáról száz-százalékos betöltése töltötte el lelkét, ambícióját. Nem kisebb mértékben, mintha fogadalmat, hivatali esküt tett volna arra. Ennek tanuja az a vaskos ltkató-könyv is, melyben az ügyszámok évente a napok számaig szaporodtak. Minden napra kérő, tudakozó, jó-készőni aktaszám. A jegyzőkönyvekbe foglalt Évi-jelentésről pedig nemes szívre vallón a Szeretet himnuszát zengő bevezetések után apró részletekig számoltak be az épen multról, s pregnánsan jelölik meg a legközelebbi teendőket.

— **A Lévai Nőegylet jótékony tevékenységének** január 8-án lesz a Dnyk-féle étteremben, melyről a nőegylet te. tagjai és azok vendégeit ezután értesíti a Rendezőség.

— **Szilveszteri tea.** A lévai izr. nőegylet a városi szálló éttermeiben szilveszteri teát rendez, melyre az időnyre szóló meghívók érvényesek.

— **Az árvák megvendégelése.** A közönség köréből jött a gondolat, hogy az árvaház növendékeit, úgy mint a jubileum alkalmával, karácsonykor is adják ki megvendégelés végett. Az árvaház a szép ötletet örömmel fogadja és értesíti a hölgyközönséget, hogy karácsony másodnapján adják ki meghívásra az árvákat.

— **A Lévai Torna Egylet álarcs-báliját** január 14-én rendezi meg.

— **Kedvezményes vasúti jegyek az ünnepekre.** A lévai állomás főnökség közli: A vasutügyi minisztérium a vasár- és ünnepnapra térli menetjegyek érvényességét a következőképpen bővítette ki: a.) dec. 22-től, dec. 26-ig. b.) dec. 30-tól, jan. 1-ig. c.) jan. 5-től, jan. 8-ig bezárólag. A fentemlített jegyek ez említtet napok bármelyikén is voltak véve, érvényesek egész jan. 9-ig. A visszautazást legkésőbb jan. 9. déli 12 óráig kell megkezdeni.

— **Kérjük a jószívű hölgyeket, hogy az árvaház karácsonyfájára** szánt ajándékaikat mielőbb eljuttassák el az árvaházba, hogy az esetleges pótlásokat még időben megvásárolhassák a nővérek. Az árvaházban a karácsonyfa gyújtás f. hó 24-én d. u. 4 órakor lesz, az árvák barátait szívesen látjuk.

— **Bimbóhullás.** Jantoska Béla hét éves kislánya, Micike elhunyt.

— **A végles katasztrófa szerencsétlen lévai áldozatait** Lévárba szállították, ahol óriási részvét mellett helyezték örök pihenőre az izr. metódban. Mútt vasárnap temették el Berger Józsefnét és vejét Steiner Lipót, másnap pedig a beszercebányai kórházból hazaszállított Ács Lászlót helyezték örök pihenőre. A szintén halottnak hitt boonyák cukrász szeretőjén megkerült, azonban a vándor, akit Bergerék urközbén felvettek az autóra, lett a katasztrófa negyedik halális áldozata.

— **A város íuségakciója folyamatban van.** Az előkészületek megtették, hogy december havában a 800 segélyezendő egység (ebben a családtagok is benne vannak) között 1500 darab 10 koronás értékű élelmi jegy, 90 mm. liszt, 8 vagon tűzolófa, 2500 mm. burgonya osztassék ki, összesen 50.000 Ké. értékben. Az íuségmuutkat szintén folyamatban vannak. Uticisztogatások, árkolások és utkavicsok folynak 50—50-es turnusokban, 3—3 napi munkacsoport váltás mellett. A napibér 20 Ké. 90 fillér. A város vezetősége minden lehető elkövet az íuség enyhítésére, de sajnos, jóindulatú törekvései gyakran nem találkoznak a kellő megértéssel.

— **A postahivatal közli,** hogy dec. 18-án ünnepi szolgálatot tart 8—11 óráig, 24-én 8—13-ig, 25-én vasárnap szolgálat, csak taverda és telefonnal, 26-án ünnepi szolgálat 8—11-ig, jan. 6-án ünnepi szolgálat 8—11-ig.

— **Társadalmi esemény Újváran.** Az érsekvári zsidó főiskolások szegénysorsu kollektív támogatására e hó 25-én az Arany Országnagytermében éjfélig tartó teadélután rendeznek, melyhez a zenét Szlovenszko egyik legkiválóbb jazz-zenekara szorgalmazta. A nagyszámú rendezőségi, gazdag buffet és az estére tartogatott meglepetések előre biztosították az éjfélig tartó teadélután sikerét. A rendezőség meghívókat nem bocsáj ki, hanem lapunk útján hívja meg Léva és környékének közönségét.

— **A polgári iskola szubvenciója.** Antal városbíró Vojtás titkárral és Polcz számszittel Pozsonyban járt a város függő ügyeinek érdekében. Az iskolügyi referátus kilitásba helyezte a polgári iskola építésével kapcsolatban a városnak még járó félmillió állami szubvenció kiutalását. A város ezt az összeget az építés alatt a vágóhidra felvett kölcsönből használta fel, így tehát kétszeresen is sürgős ennek a kiutalása.

— **Szabad íveken vezetett könyvelés.** A pénzügyi minisztérium a visszavonásig megállapítja, hogy a részben vagy teljesen szabad íveken vezetett kereskedelmi és gazdasági könyvek hiteltelése ugyanúgy mérleghatár, mint a bekötött és lap, lap után számozott könyveké, továbbá, hogy ezen könyveknek az egyenes adókról szóló törvény összes törvényes előírásai alkalmazhatók, melyek a bekötött könyvekre vonatkoznak, ha azok másúklőben a kereskedelmi törvény szerint rendezes vannak vezetve.

— **Felhívás.** Azok, akik 9-án és 10-én a városban áthaladó szekérre szeretet-csomagjukat nem volt alkalmuk feltenni, adják le címüket Nyitrai és Tarsa papirkereskedésébe. A csomagért cserkészt fiuk fognak menni. Az adományok nyilvánosan nyújtázza lesznek.

— **A legfelső bíróság döntése a vasúti átjárókról.** A legfelső bíróság adott esetből kifolyólag a következő döntést hozta: A gépjármű vezetője abban az esetben, ha sorompó által nem védett vasúti átjáróhoz közeledik, köteles a legnagyobb óvatossággal hajtani. A vágányokon való áthajtás előtt meg kell állania és esetleg a kocsirol le szállva, meg kell győződnie arról, hogy szabad-e az út. Ha ezt az elővigyázatosságot nem tanusította és a veszélyt csak hat lépésnyire vette észre, úgy a kocsi vezetőjének bűnössége be van bizonyítva.

— **A garamszentbenedeki szalézi intézet felhívása.** A világháboruban számos irgalmassági cselekedetet gyakoroltak az emberek. A katonáknak élelmet, meleg felhőnműt s más hasznos tárgyat ajándékoztak, messze a frontra is küldve azokat. Hazát kellett védeni; mindenki igyekezett tehetsége szerint. Ma is van háború: háború Krisztus és egyháza ellen. Szükség van katonákra, akik küzdenének Krisztus Királyságáért! „Az aratás nagy, de a munkás kevés.“ St. Benedeki intézetünk legalább kis részben ohajt segíteni e nagy lelki ínségen, amikor papokat, szerzeteseket, misszionáriusokat nevel ifjából. Tavaly 70 ifju neveltekdt itt. Nagyból része idegenbe távozott magasabb tanulmányok elsajátítása végett, némelyek pedig tengerentúli missziókba távoztak. Ez ebben 50 ifjunkt van. Intézetünk immar 4 éve jólelkek tartják fón adományaikkal. S az Isteni Gondviselés mindenkor gondoskodik jőtevőkrol. Közeledik a szép karácsony, amikor az emberek adakozóbbnak mint rendezes, legyenek kegyesek ez évben is segíteni miniket becses karácsonyi ajándékuikkal. Aki nem képes pénzsegélyt nyujtani, halálal fogadunk természetbeni adományt: élelmet, ruhát, felhőnműt és mást. Iskola tanzszerket is. Kolostorunkban naponta 5—6 szentmisze van, azért halálal fogadunk alamizsnát a kegyes adakozó szándéka szerint. 4 év alatt nagy kulturmunkát végeztünk a jó Isten dicsőségére. Aki segíti Bold. Don Bosco művét, Istennek kedves szolgálatot tesz.

— **Megjelent az 'Új Élet' karácsonyi száma.** A lap tartalma: Széchenyi István imája. Čarsky József, püspök: A testvériséggé ünnepe. Balla Borisz, Aradi Zsolt: Vita a katolikus iróadalomról. Mács László: Kötői riport a társadalom szivéről (vers). Dr. Tóth Thámér: A karácsonyi végző értelme. Pfeiffer László: Komáromi banlieu. Sik Sándor: A bölcsék. (Részlet egy karácsonyi misztériumból). Esterhazy Luiza: Jellemképzés, a kisebbségi munka előfeltétele. Fiala Ferenc: Modern templomépítés (képekkel). Cotelly István dr.: Világi elem az egyházi életben. Rády Elemér: Középiszólások. Possonyi László dr.: Kassák Lajos. Fleischmann Gyula dr.: Ifjúsági életprobléma. König Antal: Keresztény fizetési morál. Sztranyovszky György: A Proházska-Körök könyvpolitikája. Cservak László előadása a prágai bölcséleti kongresszuson. (Forum) Újhelyi Béla: A nők „lelké“ről. Szemle: (Róma száva. Mozgalmaink és a saját. Ifjúsági, szociális, kulturális, gazdasági kérdések.) Új könyvek. Szerkesztői híreket. Képek: (Német, Szovjetország stb. karikatúrák. Szociófoto.) A Proházska Kör kiadásában s Rády

Elemér szerkesztésében megjelenő nívó folyóiratra előfizetni lehet a szerkesztőségnél. Košice—Kassa, Mikes Kelemen u. 6. Előfizetés 30 Ké.

— **Az elkeseredett szerelmes borzalmassága.** Garamköváciban mult szombaton este borzalmas tragédia játszódott le. Egy szerelmes legény maga készítette bombával robbantotta szét szerelmének szobáját. Az ifju pár szerelme a nyári munkák idejére nyulik vissza. A nyár folyamán a morvaországi Zsabice községben Vajda Antal 20 éves garamköváci legény közelebbi ismeretséget kötött Hlava Szerafin falujabeli leánnyal. A fiatalok összebarátkoztak, mikor azonban vége lett a mezőgazdasági szezonnak és a munkástranzport hazaszállítás, vége szakadt a szerelmeknek is. A leány hallani sem akart többé Vajdáról, aki több esetben annyira felűhődtött a leány megtagartásán, hogy bevverte a ház ablakait. Szombaton este borzalmas tette szánta el magát. Egy hosszú vascsövet dinamittal tömött meg, majd gyújtószinórt szerelt rá. A gyújtószinórral ellátott primitív bombát szerelmének ablakába helyezte, meggyújtotta a zsinórt, majd hirtelen az ajtónal termelt és erőteljesen bezörgött. A zörgésre felébredtek a már alvó Hlavák és észrevették, hogy az ablakban valami ég, mielőtt azonban az égő tárgyat eltávolíthatták volna, irtózatos robbanás következett be. A házilag készült bomba felrobbant és az ablakhoz legközelebb álló öz. Hlava Ilonát, a leány anyját, darabokra tépte. A szerencsétlen asszony fején, arcán, mellén és karjain szenvedett súlyos, halálos sérüléseket és a robbanás pillanatában holtan bukott a földre. A mellette álló Szerafionak a mellét és a kezét roccsolták össze a szterterőppen vasdarabok és az ablaktábla szilánkjai, míg Jozefin testvére, aki kissé hátrább állt mögöttük, csak jelentélen sérüléseket szenvedett. A hatalmas explózió után az emberek megrémülve kiszaladtak házaikból és a sebesülteket orvoshoz szállították. Csakhamar megjöttek a csendőrök is. A gyamu a kikosarozott legényre esett, aki rövid tagadás után sirva fakadt és beismerte, hogy ő volt a tettes. Azzal védekezett, hogy nem akart ölni, csupán meg akarta ijeszteni kedvesét. Ezzel szemben megállapítást nyert, hogy a dinamitot a bányából lopta s így nyilvánvaló, hogy tettére jóelőre készült. Kihalgatása után letartóztatták és az államügyészségnek adták át. A nyomozás során megállapították azt is, hogy a gyilkos, Hlavák ajsajt kivülről bedrótozta, hogy a robbanás elől ne menekülhessenek ki.

— **Új rendelkezések a forgalmi adó bevallásáról.** A kormány rendeletet adott ki a forgalmi és fényűzési adó pótlékairól szóló törvény végrehajtására. A rendelet már életbe lépett. A bevallásokat most már újfajta nyomatványon kell teljesíteni, a régiek hatályon kívül helyeztetek. A rendeletről az alábbi tájékoztatást adjuk: A forgalmi adóbevallásnak pontosan tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amelyek az új bevallási űrlapban fel vannak sorolva, vagyis az űrlapot a legnagyobb pontossággal kell kitölteni. A bevallást az egyes negyedévekre elküldöitetten kell elkészíteni, ezenkívül az 1932. év második negyedét két részre kell választani: az egyik részben feltüntetendők az április, a második részben a május-juniusi forgalomra vonatkozó adatok. Ha az adóköteles engedélyt kapott arra, hogy az átvett fizetések helyett a szállítók árát és a számlázott teljesítményeket tüntesse fel, úgy a számlázott árak végösszegeből sem zárhatók ki a meg nem fizetett követelések. Ugyancsak a stornírozott szállítókért számlázott árak, az engedélyezett árszállítások, a kényszerégyesség, csőd, váltó vagy csek meg nem fizetése következtében behajthatatlanná vált összegek sem zárhatók ki a számlázott árak összegeből, azonban az adómentes szállítók vagy teljesítések tételei számára fentartott rovatban levonhatók. A levonási tételeket csak amaz átvett fizetések (illetve számlázott árak) végösszegeből szabad levonni, amelyek egy és ugyanazon adó (adó-pótlék) tétele alá esnek. A nem-vállalkozótól vásárolt oly áru fizetését, melynek forgalmi adóját a szállító helyett a vállalkozó köteles

fizetni, külön bevallásban kell kimutatni. Oly vállalkozók, akik különböző adótétel alá eső tárgyakkal, vagy adómentes tárgyakkal, vagy átányosított adó alá eső tárgyakkal kereskednek, a 2 százalékos forgalmi adó alá eső tárgyak bevallásánál a bevallási iv első rovatában elfogadottnak feltüntetett fizetések (illetve számlázott árak) fösszegéből — mely összegbe felveendő azonban az 1 százalékos forgalmi adó alá eső tárgyak forgalma is — levonhatják az adó beszámításával azt az összeget, amely a bevásárlási számlák szerint az 1 százalékos forgalmi adó alá eső, vagy általánadóval terhelt vagy adómentes tárgyakért teljesített fizetésekre jut. Eme lezártított összeghez hozzászámítható az üzemi költségek és a vállalkozói nyereség arányos része is. Az ily módon megállapított összeggel csökken a 2 százalékos forgalmi adó kivételű szolgálat alap. Az 1 százalékos, az általánosított adó alá eső és az adómentes tárgyak és teljesítések levont összegeit a bevallási lap illetékes rovataiban kell feltüntetni. Eme kedvezmény feltétele az, hogy a vállalkozó nem kereskedik kizárólag nagyban és hogy a kizárt összegeket igazolni képes oly szállító bevásárlási számlával, akit a kereskedelmi könyvvétel elvei szerint vezetési könyveket. Ugyanígy elvek szerint állapíthatják meg a vállalkozók a negyedévi részletek összegét is. A fenyőzési adóbevallásnak hasonló szerűen tartalmaznia kell mindazokat az adatokat, amiket a forgalmi adóbevallásnak kell tartalmaznia. Oly vállalkozó, aki 10 és 12 százalékos fenyőzési adó alá eső tárgyakkal kereskedik, a 10 százalékos fenyőzési adó alá eső tárgyak forgalmát külön mellékletben köteles feltüntetni s azt a fenyőzési adóbevalláshoz kell mellékelni. Ha az adóköteles engedélyt kapott arra, hogy az átvett fizetések helyett a szállított áru árát és a teljesítmények számláit valjába be, vagy a számlázott árak összegéből nem zárható ki a kifizetetlen követelések. Azok a vállalkozók, akik nem saját szakmájukba vágó, azonban fenyőzési adó alá eső tárgyakat adtak el, a fenyőzési adó céljából bevallást kötelesek benyújtani s abban a teljesített fizetéseket, illetve számlázott árakat tüntetik föl. Ha az adóalany fenyőzési adóbevallást köteles tenni, azonban egyéb, nem szakmájába vágó fenyőzési adó alá eső tárgyakat is kereskedett, vagy ezeket az egyéb áruszállításokat külön mellékletben valjába be. Ha bizonyos tárgyakat a kormányrendelet időközben nyilvánított fenyőzési adó alá tartozó tárgynak és ha az ily tárgy szállítása, vagy az ilyen teljesítés az illető kormányrendelet hatálya lépésének napja után történt, a fizetés azonban eme nap előtt érkezett be, vagy az adóalany ezt a befizetést fenyőzési adóköteles tárgyként való befizetések végösszegébe köteles foglalni. Ha azonban az ilyen fizetés a korábbi évnegyed forgalmi adóbevallásában már fel volt tüntetve, úgy eme fizetség után kivetik a fenyőzési adót, azonban a már befizetett forgalmi adót levonják a fizetendő adó összegéből. Az adóalany azonban az ilyen fizetéseket külön mellékletben köteles kimutatni annak a megjegyzésével, hogy ezek a fizetések forgalmi adóval már sujtattak s csatolni kell oly igazolásokat, amelyekből kétségtelenül kitűnik, hogy a szállítást korábban, a fenyőzési adót elrendelő kormányrendelet hatálybalépése előtt fizették meg. Egyébként a forgalmi adóról szóló intézkedések a fenyőzési adóra is érvényesek.

KARÁCSONYI ZENEALBUMOK

Rózsavölgyi, Bárd, Nádor darabja 36 Ké.

Kapható: NYITRAI ÉS TÁRSANAL.

— **Halálos szerelmi dráma játszódott le Ujbányán,** amelynek áldozata a lévai kórházban kisenvedett. Polniser István gazdálkodó már régebben utarolt Sipikal Anna 18 éves ujbányai leányt. Polniser most felkereste a leányt szüleinek lakásán, ahol rövid bevezetés után azt a kérdést tette fel a leányt, hogy ki a gyermekének atyja.

Sipikal Anna tudniillik állapotos volt. A leány erre azt válaszolta szerelmesének, hogy ki lenne más, mint ő. Polniser erre revolvert rántott elő zsebéből és azt a leányra sűtötte, akit a golyó fején talált el. A csendőrség csakhamar letartóztatta a gyilkos leányt, míg a szerencsétlen nőt a lévai kórházba szállították, de már menthetetlen volt, csakhamar meghalt. A megejtett boncolás megállapította, hogy Sipikal Anna hét hónap óta volt másállapotban.

— **Eltitették Zsila Róbertet, aki Léván egy leányra lött.** Megirtuk pár hét előtt, hogy Zsila Róbert Öbert János líkőrgyári munkás lakásán, ahol megszállva volt, revolverét mutogatta, amely elsült és a golyó Öbert mostohaleánya, Horvay Cecé Borbálynak mellébe fuordott. Pánzt vagy életet, kiáltotta Zsila és a revolver elsült. Kiderült, hogy Zsila Róbert nem is tudta, meg van-e töltve a revolver. Zsila Róbert ellen megindították az eljárást gondatlanságból okozott súlyos testisértés címén és a komáromi bíróság kéthónapi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte. Ugyanakkor lefoglanni rendelte a nála talált kilencszeres koronát, mert az a gyanu, hogy ez a pénz lopásból származik. Ezt az ügyet Pozsonyban fogják tárgyalni.

— **Gyermektragédia.** Felsőhárom községben Herko Gyula négyéves kisgyermek belesett egy rosszul védett kutba és mire észrevették a tragédiát, már bele is fulladt.

— **A cserkészés nem alkot tiltott fegyvert.** Mivel kétségek merültek fel arra nézve, hogy a tramp- és a cserkészést a fegyverpártens értelemben való tiltott fegyvernek kell tekinteni, a belügyminisztérium köriratban szabályozta ezt a kérdést. Eszerint a tramp- és cserkészéseknél rendszeren közönséges konyha- és mézaroskósekhez hasonló késekről van szó, tehát bizonyára nem olyan szárazsámkokról, amelyeknek eredeti és természetes alakját szándékosan változtatott volna meg azzal a céllal, hogy azokkal valnya sebesüléseket lehessen okozni vagy rejtett, alattomos támadást intézni. Ezért a tramp-, cserkész-, uti és „amerikai“ késeket és ezek utanzatait általában nem lehet tiltottaknak tekinteni, hanem csak akkor, ha ezek a kések szilárd markolatkeresszittel vannak ellátva, mindkét oldaluk hegyesre vannak köszörülve, ha nincsenek is mindkét oldalukon egész hosszúságban élesre fenne vagy ha a penge ki van vájva, mert ezáltal az ilyen kések alakjuknál és hatásuknál fogva törhöz hasonló fegyverekké válnak. Ha a kés nem rendelkezik ezekkel a tulajdonságokkal, akkor nevezéské az azokat bárholyan, nem tekinthetők tiltott fegyvernek.

— **601438-ra emelkedett a hivatalosan nyilvántartott munkanélültek száma.** A szociális népjóléti minisztérium által kiadott statisztikai jelentés szerint a Csehszlovákiában hivatalosan nyilvántartott munkanélültek száma november hó végén 601438-ra emelkedett. Október havában 538.616 munkanélülte tartottak nyilvántartott, tehát a szaporodás egy hónap alatt 67.822. Ebből a kimutatásból természetesen hiányoznak azok a munkanélültek, akik nem tartoznak szervezeti központokhoz, de akiknek száma legalább is annyira tehető, mint a hivatalosan kimutatott munkanélülteké. Az elmúlt évben november hóban 337.654 volt a munkanélültek száma, míg ugyancsak múlt év októberében 284.201 munkanélülte tartottak számon.

— **Halálozás.** Pólya Árpád alsóváradi gazdálkodó elhunyt. Temetésén a magyar nemzeti pártot Boros Béla, a lévai párt szervezet ügyvezető elnöke és Beinrohr Dzsózsef titkár képviselték, az utóbbi mondta a bucsusbeszédet a párt nevében és elhelyezték koporsóját a párt koszorúját. Az elhunyt munkás magyarságáért elismerést vivott ki magának.

— **Betiltották az összes játékautomatákat.** A „Krajinsky Vestník pro Slovensko“, a szlovenszkói országos hivatalos lapjának f. hó 10-én megjelent legújabb száma első helyen az országos elnöknek azt a rendeletét közli, mely az összes játékautomatákat különbség nélkül azonnali érvényességgel betiltja úgy, hogy azokat az az összes nyilvános helyiségekből azonnal el kell távolítani.

— **A méz rendszeres fogyasztása.** Általános szokás, hogy karácsonyestéjén egybeközött a család asztalára méz is kerül, hogy a családapa azt az osztárára rakve, szétossza a család tagjai között s ez által megédesítse s kellemessé tegye a szent estét. Míg így osztja a család tagjainak a mézesostyát, figyelmezteti őket az egyévtartozandóságra, hogy évek múlva is, ha majd széjjel mennek a világba, ne felejtsek el a családi egyévtartozandóság és a szeretet szent érzelmét, amelyek őket a családi körben körülvevették s amelyek világba menésük után is érzelmileg összekötik.

A méz jelképe a méhcsalád egyévtartozandóságának és szolidaritásának. A méhcsalád tökéletes szociális szervezetségével kitűnő példaképe számos társadalmi erkölcsnek, erőnyeknek az emberi társadalom részére is, mert a méhek családjukban kölcsönösen a szolidaritás, odadás, áldozatkészség, szorgalom, takarékosság és alhatatosság kitűnő jelét adják, mikben gyakran az emberi társadalmat is megazgyengítik.

Azokban a méznek nemcsak karácsonyestéjén lenne helye a család asztalán, de mint az emberi szervezetre igen hasznos élelemnek a család asztaláról sohse volna szabad hiányoznia. A méz a virágok és a méhek munkájának természetes kiválása és eredménye, mert a virágok adják ezt az édes nektárt, a méhek azt felszívva, mézgyomrukban átalakítják mézzé és szajukon át méhpalástokban elraktározzák.

A méz elsőrendű és nagymennyiségű táplálékerejének fogva a legelső természetes élelmiszerek közé tartozik, mert a gyomorba jutva, az azonnal a véredényekben át közvetlenül a vérbe felszívódik s így elsőrendű vérgépítő is. A vérszegények, gyengélkedők, idegesek, munkával túleröltöttek, lábbadozók és szoptatók, de egészségesek részére is a méz kitűnően tápláló, erősítő, üdítő és fiatalító természetes gyógyszer s ezért nefeledjük el a mézet rendszeresen s naponként 2—3-szor is kisebb adagokban bevenni. Gyermekünknek lehet azt tejbé, kávéba egy kávéskanálnyi adagban keverni, vagy kenyérré, különösen vajjal fenomenális táplálékot nyújt s rendszeren naponkénti fogyasztás mellett egy hónapon belül gyermekeink vidám hangulatú, egészséges, üde arczint nyernek. Ha kávéskanálnyi mézet rendszeren kutyvizbe keverünk, úgy igen üdítő italt nyerünk. De azok részére is, kik közvetlenül nem kedvelik a mézet enni, az anyák házilag különböző mézszüteményeket készíthetnek, azokivül egészségesek alkohol nélküli mézitalokat is. Azonban jó s valódi mézet csak megbízható méhészekől vegyünk s nefeledjük el, hogy amit havonként néhány koronát a mézre kiadtunk, úgy ez gyermekeink, magunk s családunk egészségének fenntartására a legokosabban, legcélszerűbben befektetett investíció, ellentétben a különböző kétes eredetű cukorkákkal szemben, amelyek — nincs kizárva — kárunkra is lehetnek. Ki gyermekei és a saját egészségét becsüli, annál sohasem fog a méz rendszeres használata elmaradni.

— **Az Orient Kinóban** a mai népelőadásán vig műsor: Volt egyszer egy hú huszár. Este utoljára A vig hadgyakorlat, bájos katonai történet. Gr. Theimer, P. Heidemann és Ida Wüst a regyogó főszerepekben. Kedd, szerda népelőadások. Tonka, az akasztófa virág, Ita Rinával. Karácsony két ünnepén Borneói maharadzsa címen nagyszerű dzsungel film! Rose Hobert és Ch. Bickford lenyűgöző alakításával a nagyzebasú keleti filmben.

— **Az Apolló mozgóban** ma d u. népelőadásul Wallace nyomán: Arcnélküli férfi. Este nagy Ufa sláger! Vizsgálati fogásban. A mélyhatású dráma főszerepeiben G. Fröhlich, Bassermann és Ch. Ander brilliroznak. Kedd, szerda, csütörtök Kertész Mihály egyik remekműve, a Rabszolgák királynöje. Ez a monumentális film most kerül hangos átdolgozásban bemutatásra Korda Mária és Beregi Oszkár lebilincselő alakításával.

Kosmetikai intézet. Dr. FELDMANN MIKSÁNÉ. Egyéni arcápolás. Hajszálok végleges eltávolítása. Modern kezelés mindenféle szépséghibára „Cosmetique Individuel” Mártonffy u 18.

A gazdasági krízis ellen legjobban úgy védekezünk ha jó minőségű árut veszünk a legolcsóbb áron. NEUMANN GEZA divatárúháza csak kimondottan legjobb minőségű árut tartja és árai a karácsonyi vásár alatt szenzációsan olcsók. Férfi kalapok, ingek, nyakkendők, szvetterek, sportharisnyák, keztyűk, női divatcikkek legnagyobb választéka: egy egész skiruha már Ké. 20-tól, ezért jól jegyezzük meg: jót és olcsón csak NEUMANN GEZÁNÁL, szemben a Boiesman patikával.

Hasiótör, sérvtörök, irrigátorok, gu miharisnyák, állatgyógyászat és egészségügyi és vegyszerek. Illatszerek, szappanok és háztartási cikkek. Bőr és diszmu árak a legolcsóbban és legmegbízhatóbban beszerezhető PICK ENDRE medicinal drogeria Léva

Karácsonyi vásár KOHN MIKSA divatárúházában kezdetét vette, amelynek keretében rengeteg maradék féláron kerül eladásra. Pyjamákra csikos selyem Ké. 5.— Pongyolára való matlassé selyem Ké. 10.— és 12.— Háziruhára való Kosmanosi szintartó divatos barchetek Ké. 5.— Schottisch és csikos jó minőségű barchetek Ké. 3.— gypaju georgettek minden színben Ké. 10.— meleg tweed szövetek Ké. 6.50, Mongol minden színben Ké. 8.50, Kosmanosi zsinór barchetek Ké. 5.— továbbá nagyon sok bárszony Ké. 6.50, 8.— és 9.— Megtekintés vételekényszer nélkül.

Olcsó nagy karácsonyi vásár! Koffer csomagolás 150 Ké. feltűli vásárlásnál. Divatárak a legnagyobb választékban, maradékok feltűnő olcsón, állandó szőnyeg, függöny és takaró kiállítás, lezártított árak HOLZMANN BÓDÓG divatárú cégnél Levice.

Új Idők, Magyar Uriasszonyok Lapja, Tündérrujjak, Tűzhely, Rádió Élet, Párisi Divat, valamint az összes bel- és külföldi napilapokra előfizetéseket és hirdetések eredeti kiadóhivatali árakon felvessz MÜLLER hírlapiroda Levice, Rozmaring utca.

Értelemzavaró sajtóhíba csuszott be Tóth István mult vasárnapj költeményébe. Az első sor helyesen így szól: Lélekvirágok régi termelője.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1932. dec. 10-től, — 1932. dec. 17-ig.

Születés.

Lacko Mária leánya Mária — Hradečný Géza - Konc Gizella leánya Klára — Klement Gyula - Harman Ilona leánya Ilona

Házasság.

Taby András rkat. Reicher Paulina rkat. — Cserhelyi Kamil rkat. Šimkovič Matild rkat.

Halálozás.

Pinke Jónás 63 éves — Šipikal Anna 18 éves — Jantoška Mária 7 éves

Köszönet nyilváníítás.

A kis árvák hálás szívük melegét akarták kiönteni Léva város és környékén lakó jöltevők előtt, de az a pici szív még inkább megtelt dec. 4-én és 11-én, mikor látták azt a szerető érdeklődést. Fogadják minden résztvevő és pártoló forró köszönetüket, ugyszintén Dodek János igazgató ur, hogy a Kath. Kőr nagytermét 3 izben ingyen átadni szives volt. Továbbá a kedves Eder bácsi, ki sokat fáradozott, hogy ünnepségünk szebb és kedvesebb legyen. És ha talán csinosabbak és tetszetősebbek voltak, abban nagy érdeme volt Bartos Béla a jöszivű borbély bácsinak, ki díjtalanul ondoláltatta ki a sok szereplő fejcskét.

Hálás köszönet a pénztár kezelőinek, a rendezőknek, a szintén fáradságos átalakítóinak. Isten fizesse meg jószágukat.

Gyászköszönetek :

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtethetlen jó férjem, apánk, ill. nagyapánk Pinke Jónás elhunytá alkalmával, részvétükkel fájdalomukat enyhíteni, s öt utolsó útjára elkísérni szivesek voltak, ezuton mondunk szivből jövő köszönetet.

Léva, 1932 december hó 12.

Özv. PINKE JÓNÁSNE és gyermekei

Mindazoknak, akik egyetlen felejtethetlen kislányunk elhunytá alkalmából őszinte, szeretetteljes részvétükkel kimondhatatlan fájdalomukat csökkenteni szivesek voltak, fogadják tőlünk szivből jövő, hálás köszönetünket.

JANTOSKA és TILL család.

A lévai inségbizottság közleményei.

A munkanélküliek és ellátatlanok felsegélyezésére szolgáló inségjárulékra 1932. év december hó 1-től december hó 15-ig az alábbi befizetések eszközöltettek 5557 kor. 45 fill. összegben.

Vojtás István 52, ing. Simal Miklós 57, Andrási Ferdinand 31, Verő Ernő 55, Tóth Antal 51, Kutsera Andor 33, Bakó Kálmán 25, Bodó Sándor 29, Nagy Sándor 69, Schulcz Ignác 100, Szent Iványi Endre 100, Antal Gyula 150, Boros Béla 37-45, Fábian Zoltán 64, Bilcsek József 51, Valló Albert 150, dr. Priezen Gyula 1350, ing. Začek Karol 50, ing. Jenisz Julius 16, ing. Beer Pavel 3, Šišolin Gregor 10, Bajer Anton 5, Bradle Pavel 3, Zeman Bohumil 5, Hubáček Jozef 5, Švagrik Stefan 5, Burdel Karol 3, Levicek Karol 3, Kukura Jozef 3, Bratoš Frant. 3, Baldrýchová Božena 3, Rajecká Mária 3, Schubert Tódor 260, Szilassy Dezső 150, Farkas Dénes 70, Witty Zoltán 40, Baroska János 150, dr. Suchý Matuš 200, dr. Karafiáth Márius 233, Jozsefcsek Géza 100, Perl József 70, Sárhegyi János 100, Bargár József 100, Schaffer Sándor 100, Nemes József 100, Weisz Gyula pék 200, Mayer Ján 249, Jurek István 65, Steiner Sándor 100, Honyecz József 136, dr. Kmóskó Béla 460, dr. Hatrik János 150 korona.

Fogadják a nemesszivű adakozók hálás köszönetünket.

INSEGBIZOTTSÁG.

CSAK HELYBELI IPAROSSAL

DOLGOZTASS!

Szépíróadalmi művek- és újdonságok

nagy³
választékban

kaphatók

Nyitrai és Jársa

könyv-, mű-, zenemű-, papír- és izoszerkezeskedésben Levicén-Léván - Telefon: 98

Mire vigyázzanak a nők?

Egy negyvenöt év körül, csinos egészség férfiú, aki elég vagyonos is, évek hosszú sora óta feleséget keres, a multkoriban elmesélte nekem, hogy tulajdonképen miért nem házasodott meg:

— Tudja nagyon kényes ember vagyok. Szeretem a tisztaságot, a rendet, az egészséget, az ápolat finom nőket. És borzadok mindentől, ami csunya. Ha elképzelem, hogy életem végéig együtt kell élnem egy nővel, akiből mindjárt az elején kiábrándulok valami rut tulajdonság miatt, — inkább ezt az árva, kóbor, sivár agglégényéletet választom. És olyan sok szomorú tapasztalatom van, hogy már nagyon óvatossá váltam.

— De hát mik azok a szomorú tapasztalatok?

— Mik? Hát például volt egyszer egy leány, aki nagyon tetszett nekem. Csinos, kedves, ügyes, gusztyusos kis teremtes volt. Udvaroltam neki, azt is észrevettem, hogy szivesen fogadja a közeledésemet. Egyszer ott

ebédeltem nála. Olyan kedves volt hozzám, hogy elhatároztam, még után komolyan nyilatkozni fogok. Leült a zongorához, sorra játszotta a kedves nótáimat, — kedves szerelmes hangulat... fölébe hajoltam, hogy megmondjam neki, hogy szeretem — és visszarettem. Olyan korpás volt a haja, hogy menten kiábrándultam belőle.

— Lehetett volna azon segíteni...

— Ez az! Hát miért nem segített? Ha az ilyesmire már figyelmeztetni kell egy nőt...

— De hát csak nem volt minden lánynak korpás a haja?

— Nem. Volt később egy másik jelöltem. Ennek már legelőször a haját néztem meg. Megnyugodtam, gyönyörű ápolat, tiszta haja volt. Itt is elérkeztem a vallomásig. Mikor beleakartam fogni a mondkókamba, rám mosolygott. Szép szája volt, szép egészséges fog-sora. De megint elakadtam, illetve belem sem kezdtem a beszédbe, mert délután öt óra volt már és a szép fogai között még mindig ott voltak az ebédelés közben odaszorult kis husszilánkok...

— Borzasztó ember maga!

— Borzasztó, borzasztó! Én vagyok a

● APRÓ HIRDETÉSEK. ●

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk választára szolgáló levelezőlapot csatolni

Úrinő Ürinő

kellemes butorozott szobát nyírt, esetleg teljes ellátást is, uri családnál. — Cim a kiadóban.

Zongorakészítő és hangoló

JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadóhivatala. 12

Eladó Bati-utca tizenegyes két utcára nyíló három szobából, istálló, magtár, cselédlakból álló ház, esetleg felére osztva is. Cim: BERGER ERNŐ, Tura (Tóré) 1166

Kétágyas butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Kákai út 84 szám. 1504

Kifli, állardóan kapható VANGERNÁL Szepessy utca 13. 1552

Butorozott szoba konyha kiadó. Part u. 6. 1592

Modern új ház mely áll 4 szobe, konyha, veranda, fürdőszoba és az összes mellékhelyiségből, kiadó. Érdeklődni lehet LAUFER festőnél Pósta u. 1583

Butorozott szoba 1 vagy 2 személy részére jan. 1-re kiadó. Kalvin-udvar I. em. RONAINÁL. 1881

Kiss Testvérek műbutorasztalosoknál e g y elegáns dió-háló eladó. Ladányi u. 37. 1578

Veszek három vagy két szobás komplett házat azonnali esetleg tavaszi átvételre. Ajánlatokat „Veszek” jellege alatt a Bars kiadóhivatala továbbít. 1576

Eladó Schöeller utca 1 számú ház. Érdeklődni lehet ugyanott.

Eladó (bérbeadó) 3 szobás, modern, komplett ház kerttel. Jókai u. 10. Információ: Jókai u. 10 alatt.

Sajáttermésű boraim kimérését kezdetem. Ujbor 6. óbor 7. vörös óbor 8 kor. TÓTH ANTAL Mángorló u. 3. 1610

Új ház, all 3 szoba, fürdőszoba, veranda, randa, konyha, kamrából, pincével, nagy kerttel, olcsón eladó. Honvéd utca 42. szám. 1600

Alsóréten másfél hold szántóföld eladó. Cim: Arok u. 8. 1602

Csepregi utca 20 számú ház, szabadkézben eladó. 1606

Egy butorozott szoba kiadó. László u. 18. 1608

Sajáttermésű borkimérését december 15-én megkezdtem. Literje 5-50 fil. Kálnai utca 15. Özv. JUHÁSZ LAJOSNÉ. 1609

Singer varrógép, jókarban, jutányosan eladó. Pályaudvar sor 9. 1613

Kiadó szoba, konyha összes mellék-helyiségekkel és kert használattal. Ujttelep, III. u. 3. Érdeklődni: 11 szám alatt. 1615

Különbejáratu butorozott szoba olcsón kiadó jan. 1-től. Jókai u. 13. 1616

Eladó Standard rádió, 4 lámpás komplett, jutányos áron. Cim a kiadóban. 1617

Nagy vaskályha (Meidinger) kifogástalan állapotban, olcsón eladó VAMOS MÓRNÁL, Levice. 1620

Sajáttermésű jó boromat kimérem 6 Ké. ugyanott háztelek eladó. MOLNÁR LÁSZLÓ Part-tér 3 sz. 1623

Kedves barátom, szépségem egyedül títka csak az, hogy arcomat SCHWARZ SZERÉN tanácsa szerint ápolom Teleky u. 6. 1624

Sajáttermésű boraim kimérését megkezdtem. Literje 6 Ké. NAGY SÁNDOR. 1626

Adómentes 2 szobás ház, fürdővel, verandával, kerttel azonnal eladó és beköltözhető. Honvéd u. 52. 1627

Legszebb karácsonya kapható Oswald Mihály házánál Jókai u. 26. és Szénásy János udvarában Bati u. 12. 1628

Angol vagy cseh levelezést kíván német intelligens hölgy. „Progress” jelige postarestante Levice. 1629

Ház eladó, Bottka utca 11 szám. Érdeklődni lehet Mező u. 7. 1630

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Ha az Ön varrógépe kihagy, vagy nem működik rendszeren, gyorsan és olcsón

JAVITOM
AZ ÖSSZES
GYÁRTMÁNYU

VARRÓGÉPEKET

BAROSKA J.

mechanikus,
puskaműves

LEVICE, Kálnai utca 3. Telefon: 130.

ÉLŐ DUNAI HALAKRA

kérem szives ELŐJEGYZÉSÜKET

LACHKY, Levice

Bel- és külföldi cukorka függelékek!

Rendkívül

**olcsó karácsonyi árak
óra és ékszerben**

STEINER TESTVÉREKNÉL

Bafa mellett

LEVICE

Müller ház

Győződjön meg árainkról
véteklőtelezettség nélkül!

HÁZILAG SAJÁNYITOTT VÁGMELÉRI KÁPOSZTA

Elsőrendű szárított gomba kapható

Fontos értesítés!

Tisztelettel értesitem a m. t. vásárló közönséget, hogy a karácsonyi ünnepekre az idén is kedvezményes árak mellett árusítom az ünnepekhez szükséges árut. Néhány árucikknek az ára:

1 kgr Erzsébet Ogg.	- - -	270 Ké
1 kgr mák	- - -	600 Ké
1 kgr la házi lekvár	- - -	550 Ké
1 kgr la mogoró	- - -	1400 Ké
1 kgr mazsola	- - -	1800 Ké
1 kgr aszalt szilva	- - -	350 Ké

Karácsonya díszek, cukorkák és csokoládékban nagy választék!

Az árak karácsonyig érvényesek!!!

Becses pártfogásukat kérve tisztelettel:

FISCHER GÉZA

fűszer-, csemege- és vegyeskereskedő.

KÁVÉ ÉS TEA KÜLÖNLEGESSÉGEK ÉS RUMOK ÉS LIKŐRÖK!

ZVUKOVÉ **APOLLÓ** HANGOS KINO MOZI

Vasárnap dec. 18-án 2 és 4 órákor
Népelőadás: Edgar Wallace
izgalmas regénye nyomán!

Arcnélküli férfi

Helyárak: 1:10, 2:10 3:10 Ké

Vasárnap dec. 18-án 6 és 9-kor
A nagy „UFA” sláger német
hangos és beszélő filmdráma

Vizsgálati fogságban

Fősz.: Gusztáv Föhlich, Albert Bassermann, Charlotte Ander

Kedden, szerdán, csütörtökön
dec. 20-21- és 22-én 3-9 órákor
a nagy monumentális filmmű
új hangos átdolgozásban

Rabszolgák királynője

Kertész Mihály rendezése, fősz.:
Corda Mária és Beregi Oszkár

Adómentes ház eladó: áll szoba, konyha, speiz és zárt folyosóból. Kosztolányi, Mángorló-köz

BÚTOR**LERAKAT**KOVÁCS
ISTVÁN

LEVICE, Szepessy utca

Ujdonság Léván!**YOYO
TEARÚD
sütemény**

már Léván is kapható HÖHST péküzletében minden vasárnap- és ünnepnap, mely különösen tea- és borhoz és sörhöz igen jó. Rendelésre házhoz is szállítok. Tisztelettel:

HÖHST LEOPOLD
pékmeister Levice, Behm u.**KÁLYHÁK!**

ELVÁLLALOM: Cserépkályhák, takaréktűzhelyek felépítését, ugyancsak kályhák átrakását, tisztítását- és vaskályhák samotkozását szakszerűen és jutányos áron. A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel:

RICHTER BÉLA
kályhás Levice, Kopai utca 10. sz.**ZVUKOVÉ KING ORIENT HANGOS MOZI**

Vasárnap, dec. 18-án, d. u. 2-4 óraker népelőadás! 1:10, 2:20, 3:20 Ké

Volt egyszer egy hű huszár

Egy karnevál vig és szomorú története - Grit Haid és Karl Auen

Vasárnap este utoljára 1/26 és 1/29 óraker

A VIG HADGYAKORLAT

Német hangos film, vidám történet a katonai életből - Gretl Theimer, Paul Heidemann, A. Paulig, Oskar Sabo, Ida Wüst, Max Schipper

December 20-21, kedd, szerda, rendkívüli népelőadások: 1.10, 2:20, 3:20 ké

TONKA, az akasztófavirág

Ervin Kisch regénye nyomán, egy falusi leány tragédiája - Ita Rina

25-26, 5-7-9 óraker, 27-én 1/29 óraker

Nagyszabású karácsonyi műsor! Rendkívüli izgalmas dzsungel hangos film, mely felülmúlja az összes eddigi hasonló filmet

BORNEÓI MAHARADZSA

Rose Hobert és Charles Bickford

Tisztelettel értesítjük n. b. vevőinket, hogy folyó év december hó 23-án, pénteken d. u. fél 4 órától szombat délután fél 5 óráig az

AMERIKAI BAZÁR

zárvára lesz és ezért kérjük tisztelt vevőinket, hogy bevásárlásaikat lehetőleg e hét folyamán eszközöljék!

**ZONGORÁK
és
PIANINÓK**elsőrendű kivitelben
Vezérképviselet:**VAZSÁNSZKY
OTTÓ, Nitra****A LEGSZEBB
AJÁNDÉK
EGY
P
PFAFF**

SZAKSZERŰ JAVÍTÓ MŰHELY!

BAROSKA J. Levice

Telefon 130 mechanikus, puskaműves Kálnai u. 3

Világhírű „PFAFF“ varrógépekre, ipari és családi használatra, legmesszebbmenő jótállás, előnyös részletfizetési feltételek!

Gramafonok és lemezek, legújabb felvételek nagy választékban! - Az összes gyártmányu kerékpárok és alkatrészek!

Legmegbízhatóbb
töltények és
vadászgyegek
Lőpor és robbantószersz
aruda!

IRÓGÉPEK kaphatók: —> Nyitrai és Társánál.

KARÁCSONYI VÁSÁR!**KERN TESTVÉREK**

fűszer-, vas- és radio áruházában

Alapítottott: 1881

LÉVA

Telefon szám: 14

Karácsonyi fűszer- és csemegeárúk!

Karácsonyi sonkák, bel és külföldi rum és tea különlegességek, desszert cukorkák, likőrök, asztali és csemege borok, karácsonyi kis pezsgők!

Karácsonyfa cukorka

függelék, üvegdíszek és szalon cukorkák nagy választékban. Karácsonyi gyertyák, csillagszórók és villamos gyertyák.

Karácsonyi ajándékoknak

legalkalmasabb modern háztartási és konyhafelszerelési cikkek, villamos porszívógépek, főzőedények, vasalók, korcsolyák, rődlik, skik, sportcikkek, fényképező gépek stb.

Karácsonyi ünnepek előtt

FRISS ÉLŐ DUNAI HALAK!

Előjegyzéseket már most kérjük feladni!

➡ Nagy karácsonyi RADIO kiállítás! ➡

E hó 17-étől (szombat) kezdődőleg naponta a Vigadó Kávéházban a közkedvelt cigányprimás

KARVAY LAJOS
zenekarával hangversenyez!

Ékszer és Órát

karácsonyi ajándéku csak

WILCSEK-nél vásárolhat jól

BÚTOR

GYÁRI LERAKAT

AGÁRDY-nál Levice, Szepessy u. 10.

Hálók, ebédők, úriszobák,

konyhák, iroda berende-

zések, hajlított bútorok és

LAKÁSBERENDEZÉS ●

Nagy készlet, kiváló minőség, jótállás mellett, eredeti gyári árak. - Kedvező fizetési feltétel.

SÍ

és SÍALKATRÉSZEK
n a g y választékban,
leszállított árban kaphatók:

REN CZ ANTAL
vaskereskedésében
K R E M N I C A

Nagy árleszállítás!!

Oriási választék!

VÁMOS MÓR

üveg-, porcellán- és diszmi-
áruházában L E V I C E

**Praktikus ajándékok
kicsinynek- és nagynak:**

Játékáruk, üveg és porcellán
készletek, dísztárgyak, izléses
bőrárak, kazetták, nickel és
ezüstözött tálak, dohányzó és
likörkészletek, szivardoboz stb

Értesítés

Nagy választéku érc és
fakoporsó raktáramat

**temetkezési ●
vállalattal ●**
bővítettem ki.

De azért ezentul koporsók külön is
bevásárolhatók jutányos árban! - Ravat-
al asztal, rav. terítő, gyertyatartók, ajtó-
drapériák, üveges gyáskocsi, lámpákkal

összesen 100 KÉ

Egyszerű 2 mét. fakoporsó **100 KÉ**

Gyáskocsit és ravatalt vidékre is kiadom

Kérem a közönség pártfogását, tisztelettel:

AGÁRDY ZSIGMOND

asztalos, temetkezési vállalata
L E V I C E, Szepessy utca 10.

Karácsonya boldog és megelégedett lesz, ha egy

PHILIPS SUPER INDUCTANCE

rádiót vesz

S Z É K E L Y
rádió szaküzletében LEVICE

Békét, szeretetet hirdet a karácsony!

Szerezzen igazi karácsonyi örömet,
tegye boldoggá otthonát

RADIOVAL

amely ma már a legolcsóbb és legkedvesebb

karácsonyi ajándék

Előnyös részletfizetési feltételek!

Kevés pénzért — sok öröm!!

Az ideai szezon kimagasló UJDONSÁGAI:

TUNGSRAM STANDARD „LORD“

és a 6 lámpás „SUPER 33“

TELEFUNKEN „DUPLIX“

és az 5 lámpás „SUPERHET“

PHILIPS „SUPER INDUCTANCE“ stb

Nagy raktár a legolcsóbb telespes radio

készülékekben és elsörendü hangszórókban.

Anódpótlók, akkumulátor töltők.

Tekintse meg nagy **karácsonyi R A D I O** kiállításunkat!

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

Alapított 1881.

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Legrégibb szaküzlet!

Legnagyobb tapasztalat!

Művelt családoknál
legszebb ajándék

a KÖNYV

mely nagy választékban
kapható

NYITRAI és TÁRSA
könyvkereskedésében